EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 16.5.2006
SEK(2006) 595

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS TJÄNSTEAVDELNINGAR

BULGARIEN

Uppföljningsrapport maj 2006

{KOM(2006) 214 slutlig}

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS TJÄNSTEAVDELNINGAR

BULGARIEN

Uppföljningsrapport maj 2006

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING	4
2.	POLITISKA KRITERIER	5
2.1.	Allmän bedömning	12
3.	EKONOMISKA KRITERIER	13
3.1.	Allmän bedömning	17
4.	ÅTAGANDEN OCH KRAV FRÅN ANSLUTNINGSFÖRHANDLINGARNA	17
4.1.	Kapitel i gemenskapens regelverk	18
4.1.1.	Kapitel 1: Fri rörlighet för varor	18
4.1.2.	Kapitel 2: Fri rörlighet för personer	19
4.1.3.	Kapitel 3: Frihet att tillhandahålla tjänster	19
4.1.4.	Kapitel 4: Fri rörlighet för kapital	21
4.1.5.	Kapitel 5: Bolagsrätt	21
4.1.6.	Kapitel 7: Jordbruk	22
4.1.7.	Kapitel 8: Fiske	26
4.1.8.	Kapitel 9: Transportpolitik	27
4.1.9.	Kapitel 10: Beskattning	27
4.1.10.	Kapitel 13: Socialpolitik och sysselsättning	28
4.1.11.	Kapitel 14: Energi	30
4.1.12.	Kapitel 15: Industripolitik	31
4.1.13.	Kapitel 19: Telekommunikation och informationsteknik	31
4.1.14.	Kapital 21: Regionalpolitik och samordning av strukturinstrument	32
4.1.15.	Kapitel 22: Miljö	34
4.1.16.	Kapitel 23: Konsument- och hälsoskydd	35
4.1.17.	Kapitel 24: Samarbete på området rättsliga och inrikes frågor	36
4.1.18.	Kapitel 25: Tullunion	40
4.1.19.	Kapitel 28: Finansiell kontroll	41
4.2.	Översättning av gemenskapens regelverk till bulgariska	42
4.3.	Allmän bedömning	42

1. INLEDNING

Anslutningsförhandlingarna med Bulgarien avslutades med framgång i december 2004. Anslutningsfördraget undertecknades i april 2005. Bulgarien och 14 medlemsstater har redan ratificerat det. Anslutningen skall enligt anslutningsfördraget ske den 1 januari 2007, såvida rådet inte, på rekommendation av kommissionen, beslutar att senarelägga anslutningen till den 1 januari 2008.

När förhandlingarna hade avslutats beslutade Europeiska unionen att man skulle fortsätta att nära följa Bulgariens förberedelser och framsteg och att kommissionen därför skulle fortsätta att lägga fram årliga rapporter om framstegen på vägen mot anslutning, tillsammans med eventuella rekommendationer.

Kommissionen lade fram sin första rapport i oktober 2005. Den visade att Bulgarien redan hade kommit långt i anslutningsförberedelserna. Den lyfte också fram en rad områden där man måste arbeta vidare för att slutföra förberedelserna. Kommissionen beslöt att intensifiera sin uppföljning och att lägga fram en ny rapport under våren 2006.

I denna rapport granskas Bulgariens förberedelser för medlemskap. Tyngdpunkten ligger på områden där ytterligare framsteg behöver göras mot bakgrund av de tre anslutningskriterierna från Köpenhamn. Med hänsyn till dessa kriterier är rapporten indelad i tre huvudavsnitt:

- I den *första delen* behandlas de politiska frågor där kommissionen konstaterat att framsteg måste göras.

- I den *andra delen* behandlas de ekonomiska frågor där kommissionen konstaterat att framsteg måste göras.

- I den *tredje delen* redovisas resultaten när det gäller att uppfylla kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna.

Framstegen sedan oktober 2005 redovisas, liksom de brister inom politik, lagstiftning och lagstiftningens genomförande där man ännu inte är klar med förberedelserna och måste vidta åtgärder. Utifrån detta redovisar kommissionen i ett särskilt meddelande, som läggs fram samtidigt som rapporten, om den skall rekommendera att anslutningstidpunkten senareläggs.

Denna rapport avspeglar läget per april månads utgång 2006. Den är baserad på flera olika källor. Bulgarien har uppmanats att lämna uppgifter om sin beredskap för anslutning. Rapporten bygger också på uppgifter som lämnats inom ramen för associeringsavtalet och på resultatgranskningar[1] som gjorts för att bedöma förmågan hos den offentliga förvaltningen att tillämpa gemenskapens regelverk (nedan kallad ”administrativ kapacitet”) på särskilda områden. Rådets överläggningar och Europaparlamentets betänkanden[2] och resolutioner har beaktats. Kommissionen har också stött sig på bedömningar från diverse internationella organisationer, internationella finansiella institut och icke-statliga organisationer.

---

[1] Resultatgranskningarna har utförts av experter utsedda av medlemsstaterna och rör kandidatländernas beredskap för anslutning i specifika sektorer. Dessa experter ansvarar för innehållet i sina rapporter.

[2] Föredragande Geoffrey van Orden.

2. POLITISKA KRITERIER

Inledning

Kommissionen anser att Bulgarien uppfyller de politiska kriterierna för medlemskap i EU och att landet gjort så hela tiden sedan 1997.

Syftet med denna rapport är att göra en bedömning av vissa områden där det enligt kommissionens uppföljningsrapport från oktober 2005 krävdes ytterligare förbättringar. Åtta sådana områden lyftes fram. De gällde reform av den offentliga förvaltningen, rättsväsendet, korruptionsbekämpning, bekämpning av människohandel, misshandel i häkten och förhållanden i fängelser, skydd av barn, de funktionshindrades situation och det psykiska hälso- och sjukvårdssystemet samt skydd och integration av minoriteter.

För vart och ett av dessa utestående områden redovisas i avsnitten i det följande en bedömning av framstegen sedan rapporten från oktober 2005 och Bulgariens beredskap för medlemskap.

Offentlig förvaltning

På följande områden har framsteg gjorts sedan rapporten från oktober 2005:

Förvaltningslagen ändrades i mars 2006. Genom ändringen införs en tydlig åtskillnad mellan de politiska och administrativa nivåerna inom den statliga förvaltningen. Syftet med denna lag är att klargöra roller och ansvar. Genom lagen regleras också offentliga tjänstemäns involvering i förvaltningen av privata företag och stärks inspektionsorganens roll. Ändringar av lagen om offentliganställda tjänstemän antogs likaså i mars 2006. Genom lagen införs bestämmelser om rekrytering genom uttagningsprov och en princip om intern rörlighet inom den statliga administrationen samt främjas fortbildning för offentliganställda tjänstemän. Lagen om administrativa förfaranden antogs i mars 2006. Enligt den skall förvaltningsdomstolar inrättas och domare utnämnas senast i december 2006.

En uppdaterad strategi för fortbildningen av offentliganställda tjänstemän med tillhörande handlingsplan antogs i mars 2006. Strategin går ut på att förstärka Bulgariens kapacitet när det gäller att genomföra gemenskapens regelverk, att få med alla berörda parter i arbetet för att reformera administrationen och att förbättra yrkeskunnande och yrkeskvalifikationer.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Decentraliseringsstrategin, som syftar till en ytterligare decentralisering av befogenheter och ekonomiska resurser från central nivå till region- och kommunnivå, har ännu inte antagits.

Sammanfattningsvis har Bulgarien gjort goda framsteg på området offentlig förvaltning och kommer snart att ha en effektiv statsförvaltning, under förutsättning att landet fortsätter på den inslagna reformvägen.

Rättsväsendet

På följande områden har framsteg gjorts sedan rapporten från oktober 2005:

I december 2005 utarbetade justitieministern en handlingsplan för genomförandet av

reformstrategin för perioden 2006–2007. I mars 2006 godkände regeringen en rapport om genomförandet av strategin för reformen av domstolsväsendet. När det gäller förundersökningsskedet inrättades i januari 2006 en mekanism för uppföljning av den nya straffprocesslag som trädde i kraft i april 2006. En handlingsplan för fortbildning av domare när det gäller genomförandet av den nya straffprocesslagen håller på att genomföras. Lagen om rättshjälp och den därtill hörande genomförandelagstiftningen, inbegripet rörande avgifter för rättshjälp, trädde i kraft i januari 2006. En nationell rättshjälpsbyrå inrättades och tilldelades en budget på över 3 miljoner euro. Genomförandelagstiftningen avseende lagen om privata exekutionstjänstemän antogs i februari 2006. Budgeten för domstolsväsendet har ökat med 18 % under 2006 och uppgår nu till över 136 miljoner euro. Budgeten för det högsta rättsliga rådet nästan tredubblades och uppgår nu till närmare 4 miljoner euro. I april 2006 beslutade det högsta rättsliga rådet att utöka antalet domare vid högsta kassationsdomstolen med tio, och antalet åklagare vid högsta administrativa åklagarämbetet med åtta. Enligt de ändringar av lagen om domstolsväsendet som antogs i april 2006 införs konkurrensbaserad rekrytering av domare. Förundersökningsavdelningen har fått ett minskat ansvar. Ca 700 anställda på denna avdelning håller på att omplaceras som åklagare.

Genom de nyligen antagna ändringarna av lagen om domstolsväsendet införs i lagstiftningen en slumpmässig fördelning av mål på domstolarna, åklagarämbetena och förundersökningsavdelningarna. Domstolsväsendets nya IT-system för slumpmässig fördelning av mål testades i januari 2006, och den programvara som behövs för att hantera systemet finns nu tillgänglig i 90 % av domstolarna.

Budgeten för det nationella rättsinstitutet har ökat med närmare 80 % för år 2006 och uppgår till över 1,15 miljoner euro, vilket gör det möjligt att ytterligare fokusera på uppbyggnaden av tillräcklig kapacitet för specialiserad fortbildning, även för domstolstjänstemän. Under 2005 uppgick antalet fortbildade personer till strax över 2 000, vilket innebär en ökning med ca 50 %. I februari 2006 drog den nytillsatta allmänna åklagaren tillbaka den konstitutionella domstolens begäran om att lagligheten av lagen om förverkande av kriminella tillgångar till staten skulle granskas, för att lagen skulle kunna träda i kraft.

Ändringar av konstitutionen antogs i mars 2006. Genom dem inrättas en åklagarmyndighet som har ledningsansvaret när det gäller utredningar och införs i konstitutionen en hänvisning till ombudsmannen. I mars 2006 antogs den nya lagen om administrativa förfaranden. Enligt den skall 29 nya förvaltningsdomstolar inrättas.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Genom de ändringar av konstitutionen som nyligen antagits ges justitieministern inflytande när det gäller upprättandet av budgeten, utbildningen av domarkåren, beslut rörande befordran och avsked samt andra personalärenden, förvaltningen av domstolsinfrastrukturen och hanteringen av ärenden inom domstolsväsendet. Även om det är det högsta rättsliga rådet som även framöver kommer att ha sista ordet i alla dessa viktiga frågor, försvagas dess roll eftersom det inte är ett permanent organ. Dess medlemmar är heltidsarbetande domare, som ofta leder domstolar, åklagar- eller förundersökningsmyndigheter, vilket lägger på dem ett betydande arbete och ansvar. Mot bakgrund av detta och med tanke på att det högsta rättsliga rådet endast har 65 anställda, är det inte helt lätt för det högsta rättsliga rådet att fungera som motvikt till justitieministeriet och på ett påtagligt sätt bidra till utformningen av politiken när det gäller fortsatta reformer av rättsväsendet. Mot bakgrund av detta kvarstår vissa oklarheter när det gäller garantierna för domarkårens oberoende, och sådana oklarheter måste undanröjas.

Förundersökningsskedet utgör fortfarande en allvarlig flaskhals när det gäller att inom en rimlig tidsfrist avgöra mål rörande organiserad och ekonomisk brottslighet samt korruption. Detta beror på den formalistiska karaktären hos den straffprocesslag som var i kraft till slutet av april. Inverkan av den nya straffprocesslagen måste noga följas upp. Frågor rörande åklagarmyndighetens ansvarighet, öppenhet och inre förvaltning behöver åtgärdas ytterligare. Den revision som aviserats kommer att utgöra att viktigt första steg i reformen av åklagarmyndigheten.

Den nya civilprocesslagen har ännu inte antagits. Genomförandet av den lagstiftning som antagits 2005 sker långsamt i vissa fall, eftersom det förekommer fördröjningar mellan ikraftträdandet av primärlagstiftning och dess genomförande.

Principen om slumpmässig fördelning av mål och det därtill hörande datasystemet måste tas i bruk i hela landet. När det gäller domstolssystemets sätt att fungera har det inte fattats några slutgiltiga beslut om att inrätta specialiserade domstolar eller minska antalet domstolar. De nya bestämmelserna om konkurrensbaserad rekrytering av domare måste nu genomföras. Man har ännu inte infört något enhetligt system med väl definierade kriterier för en kvalitetsbedömning av domarnas arbete. Det högsta rättsliga rådet saknar en specialiserad avdelning med ansvar för detta. Korruptionen inom domarkåren utgör ett allvarligt problem.

Sammanfattningsvis har det gjorts framsteg i begränsad omfattning när det gäller kvaliteten och ansvarigheten inom rättsväsendet, samt de interinstitutionella förbindelserna mellan de verkställande myndigheterna och rättsväsendet. Bulgarien måste slutföra reformen av domstolsväsendet och se till att den leder till konkreta resultat samt vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa domstolsväsendets oberoende.

Åtgärder för att bekämpa korruption

På följande områden har framsteg gjorts sedan rapporten från oktober 2005:

I december 2005 antog ministerrådet etiska regler avseende det arbete som utförs av regeringsmedlemmar och andra politiskt utnämnda tjänstemän inom de verkställande myndigheterna. Enligt dessa regler måste de berörda tjänstemännen uppge och registrera sina ekonomiska intressen, de får inte vara delägare i företag eller arbeta på frilansbasis, de är ansvariga för förvaltningen av de resurser som har anförtrotts dem och de måste vidta de åtgärder som behövs för att förhindra korruption i de organ de ansvarar för.

I december 2005 offentliggjordes en rapport om resultaten av genomförandet av handlingsplanen mot korruption för 2004–2005. I rapporten förtecknas åtgärder som vidtagits för att förhindra korruption inom statsförvaltningen. I januari 2006 antogs, efter samråd med icke-statliga organisationer, strategin för bekämpande av korruption för perioden 2006–2008 med en åtföljande handlingsplan. Strategin och handlingsplanen ger en övergripande ram för bekämpningen av korruption och har en inriktning på omfattande bekämpning av storskalig korruption (dvs. korruption på hög nivå). Efter ändringar i april 2006 av lagen om offentliggörande av tillgångar tillhörande personer som innehar höga statliga befattningar måste den nationella revisionsmyndigheten årligen offentliggöra en förteckning över personer som inte iakttagit skyldigheten att uppge sina tillgångar. För de personer som inte iakttagit denna skyldighet har bötesbeloppet höjts.

I januari 2006 upprättades ett råd för att förbättra samordningen mellan nationalförsamlingens,

ministerrådets och det högsta rättsliga rådets respektive kommittéer för bekämpning av korruption. Hälsovårdsministeriet har vidtagit ytterligare åtgärder för att övervakning och kontroll av hälso- och sjukvårdsinstitutionerna för att motverka risken för småskalig korruption. En etisk kommitté inrättades i parlamentet.

I mars 2006 antogs ändringar av konstitutionen enligt vilka parlamentsledamöterna kan ställas till svars för alla slag av brott och den rättsliga immuniteten för en parlamentsledamot kan hävas om han eller hon skriftligen ger sitt samtycke till att ett rättsligt förfarande inleds. Allmänna åklagaren kommer att ha ensamrätt att begära ett hävande av parlamentsledamöternas immunitet. Sedan februari 2006 har tio ansökningar om hävande av parlamentsledamöters immunitet lämnats in. Fem parlamentsledamöter avstod frivilligt från sin immunitet och för en sjätte parlamentsledamot hävdes immuniteten genom omröstning i parlamentet, vilket gjorde det möjligt för domstolen att formellt pröva anklagelserna om korruption. I mars 2006 lämnade den allmänna åklagaren in en och i april 2006 åtta ansökningar om hävande av immuniteten. Fem av de berörda personerna har skriftligen givit sitt samtycke till att immuniteten hävs.

I slutet av mars 2006 inrättades en specialiserad avdelning vid allmänna åklagarens kontor med den huvudsakliga uppgiften att leda och övervaka förundersökningsförfarandet i fall som rör organiserad brottslighet och korruption.

Mellan 1999 och slutet av 2005 väcktes 35 åtal mot politiker på hög nivå. Sedan oktober 2005 har fällande domar avkunnats mot f.d. regeringsmedlemmar, fem domare och en tjänsteman vid exekutionsväsendet. Dessa domar har överklagats. Under samma period har tre slutgiltiga fällande domar rapporterats när det gäller korruption på medelhög nivå där offentliganställda tjänstemän varit inblandade.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Överlag behövs en ytterligare förstärkning av den administrativa kapaciteten och i synnerhet samordningskapaciteten hos den kommission för förebyggande och bekämpande av korruption som nu leds av inrikesministern och som knutits till ministerrådet. Än så länge har de åtgärder som vidtagits för att bekämpa storskalig korruption lett till ringa resultat och genomförandet av den nya strategin och handlingsplanen måste därför noga följas upp. För att lagen om offentliggörande av tillgångar tillhörande personer som innehar höga statliga befattningar skall kunna tillämpas måste den nationella revisionsmyndigheten få en stärkt kapacitet när det gäller att kontrollera deklarationer av tillgångar. Enligt de ändringar av lagen som nyligen gjorts krävs det förhandstillstånd för att deklarationer av tillgångar och inkomster skall kunna offentliggöras i massmedierna. Lagen om politiska partier omfattar inte donationer in natura. Donationer från politiska stiftelser till partier omfattas inte av den nationella revisionsmyndighetens granskning. Politiska partier behöver inte offentliggöra namnen på sina donatorer. Det är fortfarande sällsynt med åtal, rättegångar, samt fällande och avskräckande domar för storskalig korruption. Småskalig korruption utgör fortfarande en källa till oro i bland annat hälsovårds- och utbildningssektorn. Kommissionen för förebyggande och bekämpande av korruption måste få en förbättrad kapacitet att utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt.

Sammanfattningsvis har vissa framsteg gjorts när det gäller att bekämpa korruption. Bulgarien måste lägga fram tydliga bevis för de resultat som åstadkommits i kampen mot korruption, i synnerhet när det gäller storskalig korruption.

Människohandel

På följande områden har framsteg gjorts sedan rapporten från oktober 2005:

Den nationella kommissionen för bekämpning av människohandel har nyligen inrättats och offentliggjort sin strategi. Lagen om bulgariska identitetshandlingar har ändrats för att motverka att barn utan medföljande vuxen reser utomlands i kriminellt syfte och för att bekämpa handel med barn. Det ökade samarbetet med medlemsstaterna för bekämpning av människohandel har lett till att nätverk som sysslat med kvinnohandel slagits sönder. Samarbetsavtal har undertecknats med flera medlemsstater. Bulgarien har inlett ett program för skydd av vittnen. Vittnesskydd har beviljats fyra personer.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Bulgarien fortsätter att vara ett transitland och, om än i mindre omfattning, ett ursprungsland för människohandel. Ett växande problem är den handel med nyfödda barn som sker i samband med att gravida kvinnor reser utomlands för att föda. Avsaknaden av tillförlitliga system för registrering leder till brist på tydliga uppgifter om personer som utsatts för människohandel och om antalet saknade personer. Genomförandet av lagen om bulgariska identitetshandlingar är ofullständigt. Programmet för skydd av vittnen har genomförts i begränsad omfattning.

Sammanfattningsvis har framstegen i fråga om människohandel varit begränsade.

Misshandel i häkten och förhållanden i fängelser

På följande områden har framsteg gjorts sedan rapporten från oktober 2005:

På vissa håll har en framgångsrik minskning skett när det gäller antalet fall av misshandel som utförs av personal inom brottsbekämpande myndigheter. En förbättring har skett i levnadsvillkoren för fångar i vissa häkten. Inom kriminalvården har det inrättats övervakningsnämnder. Utbildningsverksamheten har fortsatt.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Det förekommer fortfarande att häktade misshandlas av personal inom brottsbekämpande myndigheter, som ibland använder övervåld och eldvapen. Tortyr har inte givits någon enhetlig definition i den bemärkelse som avses i FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Det förekommer fortfarande att vederbörliga förfaranden inte följs till fullo vid obduktioner och rättsliga undersökningar av dödsorsak. Regler och förfaranden för övervakningsnämndernas arbete har ännu inte utarbetats.

Sammanfattningsvis har vissa framsteg gjorts när det gäller att ta itu med misshandel i häkten och förhållanden i fängelser.

Skydd av barn

På följande områden har framsteg gjorts sedan rapporten från oktober 2005:

I början av 2006 ratificerade Bulgarien Haagkonventionen om skydd av barn. Ändringar av lagen om barn- och familjebidrag har gjorts och det nationella programmet för skydd av barn 2006 har antagits. Programmet syftar till att erbjuda alternativ för barn som är placerade på

institutioner och att förbättra förhållandena på barnomsorgsinstitutioner. Man vill med hjälp av programmet åtgärda problemen med gatubarn samt övergrepp mot och utnyttjande av barn, sörja för lika tillgång till utbildning och bygga upp ett nationellt informationssystem för skydd av barn. Genom de ändringar av lagen om skydd av barn som antogs i april 2006 införs den rättsliga grunden för professionell fosterhemsvård i Bulgarien och eftersträvas en ökad avinstitutionalisering och tillhandahållande av alternativa sociala tjänster. Den ger dessutom den rättsliga grunden för stärkta kontroll- och sanktionsmekanismer.

I april 2006 antog regeringen vidare ett program för att minska institutionsvården när det gäller specialiserade inrättningar för barn och för äldre handikappade. I planen fastställs mål för avinstitutionaliseringsprocessen och grundläggande riktlinjer för genomförandet av den. Förhållandena på institutioner för barn har i vissa fall förbättrats och antalet personer som vistas på institutioner minskade under 2005, bortsett från de institutioner som lyder under hälsovårdsministeriet. Det är fortfarande icke-statliga organisationer som i huvudsak står för utvecklingen av alternativ vård. Två institutioner har stängts och omstrukturering av några institutioner pågår. Antalet internationella adoptioner minskade från 217 år 2004 till 101 år 2005. Antalet inhemska adoptioner har ökat. Ett register över saknade personer har införts i överensstämmelse med Schengenavtalet.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

På många institutioner är levnadsförhållandena och de sanitära förhållandena mycket dåliga. Byråerna för barnskydd och socialt bistånd har fortfarande inte något tillförlitligt system för uppföljning och övervakning med vars hjälp det kan kontrolleras att deras rekommendationer genomförts. Antalet barn i institutionsvård är fortfarande högt. Det har inte upprättats någon central databas för inhemska adoptioner. Det råder fortfarande brist på insyn i förfarandena särskilt när det gäller internationella adoptioner.

På området skydd av barn har det gjorts framsteg i begränsad omfattning. Utarbetandet av alternativa system för vård av barn bör ges prioritet. Övervakningskapaciten hos de ansvariga organen måste förbättras.

Vård av funktionshindrade samt psykisk hälso- och sjukvård

På följande områden har framsteg gjorts sedan rapporten från oktober 2005:

I december 2005 antog regeringen en handlingsplan för lika möjligheter för funktionshindrade för 2006–2007. Den syftar till att förbättra livskvaliteten för och att bekämpa social utestängning av funktionshindrade. Regeringen godkände en plan för 2006–2008 för att förbättra situationen för äldre personer med psykiska funktionshinder som vårdas på institutioner. Dessa planer är i linje med regeringens övergripande politiska ram. I februari 2006 gjordes en ändring av lagen om integrering av personer med funktionshinder, i syfte att funktionshindrade skall kunna få ett månatligt bidrag för social integrering. Antalet funktionshindrade personer som fick månatliga tillägg för social integrering ökade betydligt mellan augusti 2005 (180 000 personer) och december 2005 (430 000 personer). Dessutom ändrades det nationella programmet för assistenter för funktionshindrade personer för att personer som nyligen integrerats i familjer skall kunna få socialassistenter.

Ett ramavtal om samordning av frågor rörande psykisk hälsa har undertecknats mellan hälsovårdsministeriet och ministeriet för arbete och socialpolitik.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Lämpliga medicinska och rättsliga förfaranden måste tillämpas systematiskt i fall av intagning för institutionsvård. De lokalt baserade tjänsterna är fortfarande dåligt utvecklade. Integreringen i skolan av barn med funktionshinder släpar efter. Många institutioner för personer med psykiska funktionshinder har överbeläggning, erbjuder dåliga levnadsförhållanden och saknar de tjänster som behövs.

Systemet för återintegrering av personer med funktionshinder fungerar ännu inte. Arbetet för att minska institutionsvården och för att bekämpa fördomar måste drivas med ökad kraft. Lokalt förankrade vårdstrukturer för psykiskt funktionshindrade håller långsamt på att utvecklas. Systemet för återintegrering av personer med fysiska eller psykiska funktionshinder fungerar ännu inte. Genomförandet av lagstiftningen om psykisk hälso- och sjukvård måste följas upp och understödjas.

Sammanfattningsvis har vissa framsteg gjorts på detta område. Det finns dock fortfarande ett behov av att förbättra levnadsförhållandena på institutioner och situationen för personer med särskilda behov och psykiska funktionshinder. Det behövs ökade ansträngningar för att stödja utvecklingen av alternativa tjänster och för att förbättra uppföljningen.

Skydd och integrering av minoriteter

På följande områden har framsteg gjorts sedan rapporten från oktober 2005:

Den nationella handlingsplanen för årtiondet för integrering av den romska befolkningen 2005–2015 har utarbetats. Efter det att kommissionen för skydd mot diskriminering inrättades i november 2005 har största delen av den ökande mängden fall som kommissionen behandlat rört etnisk diskriminering. Yrkesbeteckningen ”lärarassistent” godkändes av ministeriet för arbete och socialpolitik i januari 2006. I mars 2006 antog regeringen ett nationellt program för bättre levnadsvillkor för romerna för perioden 2005–2015. Programmet har tilldelats en budget för tioårsperioden på ca 630 miljoner euro, varav 40 % kommer från statsbudgeten. Initiativ för att få romska barn att börja skolan och att hålla dem kvar i skolan har på det hela taget haft fortsatt framgång. Man har fortsatt med nationella sysselsättningsprogram med bland annat särskild inriktning på långtidsarbetslösa och lågkvalificerade personer, med romer som huvudsaklig deltagargrupp.

Genom ändringar av förordningen om uppbyggnad och verksamhet för det nationella rådet för samarbete i etniska och demografiska frågor har den administrativa kapaciteten hos de statliga organ som sysslar med minoritetsfrågor utökats något. Största delen av de regionala råden för etniska och demografiska frågor har inrättats. I ett antal fall har icke-statliga organisationer med framgång tagit itu med frågan om den skolsegregering som i praktiken förekommer i Bulgarien.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Ytterligare åtgärder behövs för att förbättra genomförandet av handlingsplanen för årtiondet för integrering av den romska befolkningen 2005–2015. Kommissionen för skydd mot diskriminering har fortfarande inte fått tillräckliga resurser och är ännu inte i full verksamhet. Den måste utarbeta en strategi för rättstvister och vara mer framåtblickande när det gäller förebyggande verksamhet samt utbildnings- och upplysningsverksamhet *(se även kapitel 13:*

Socialpolitik och sysselsättning).

Yrkesprofilen och budgeten för lärarassistenterna har ännu inte fastslagits. Åtgärderna för att integrera romska barn i skolan omfattar inte elever i de högre klasserna. Insatserna är ofta begränsade på grund av bristande anslag. Många romer har fortfarande inte tillräcklig tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster. Den sociala integreringen av romerna uppmuntras bara i begränsad omfattning. Insatser för att få utsatta grupper, i synnerhet den romska befolkningen, in på arbetsmarknaden, måste backas upp genom att ge dem tillgång till yrkesutbildning. Misshandel av häktade personer förefaller fortfarande drabba romer i oproportionerligt stor utsträckning.

Den administrativa kapaciteten hos det nationella rådet för samarbete i etniska och demografiska frågor räcker fortfarande inte till. De regionala råden för etniska och demografiska frågor saknar personalresurser och tillräcklig infrastruktur i synnerhet när det gäller att förbättra kontakterna med organ på nationell och lokal nivå.

Sammanfattningsvis har vissa framsteg gjorts på området skydd och integrering av den romska minoriteten. Det behövs dock ytterligare påtagliga insatser för att främja den sociala integreringen av romerna i det bulgariska samhället. Levnadsvillkoren måste förbättras. Det krävs ytterligare ansträngningar för att bekämpa alla former av intolerans, särskilt genom att till fullo tillämpa lagstiftningen i fråga om radio- och TV-sändningar och genomföra annan verksamhet som har till syfte att bekämpa alla former av rasism, diskriminering och främlingsfientlighet.

2.1. Allmän bedömning

Bulgarien uppfyller de politiska kriterierna för medlemskap i Europeiska unionen.

Sedan rapporten från oktober 2005 har det gjorts framsteg på ett antal områden, inbegripet reformen av domstolsväsendet. När det gäller rättsväsendet har den nya straffprocesslagen och en rättslig ram för rättshjälp trätt i kraft. Genom ändringar av konstitutionen har åklagarmyndigheten fått befogenheter att leda utredningar. Ändringar av lagen om domstolsväsendet har antagits.

Bulgarien har vidtagit en rad åtgärder för att bekämpa korruptionen. Etiska regler har antagits för de verkställande organen. En strategi för bekämpande av korruption för 2006–2008 har antagits. Genom ändringar av konstitutionen har den rättsliga immuniteten för parlamentsledamöter begränsats. Den allmänna åklagaren har begärt att immuniteten skall hävas för tio parlamentsledamöter. Fem av dem avstod frivilligt från sin immunitet och för en sjätte parlamentsledamot hävdes immuniteten genom omröstning i parlamentet. Övriga fall är under utredning. På detta sätt kunde utredningar av fall av storskalig korruption inledas.

Bulgarien har gjort framsteg på området offentlig förvaltning, särskilt genom att anta ändringar av förvaltningslagarna och lagarna om offentliganställda tjänstemän och anta en ny lag om administrativa förfaranden. När det gäller misshandel i häkten har det skett en minskning av antalet fall, och förhållandena i vissa interneringscentrum har förbättrats. Politiska initiativ har tagits rörande vården av funktionshindrade och den psykiska hälso- och sjukvården. Det sociala stödet för funktionshindrade har förbättrats.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med. Ansvarigheten, öppenheten och effektiviteten inom rättsväsendet behöver stärkas ytterligare. Ytterligare ansträngningar behövs för att i hela landet

konsolidera genomförandet av den slumpvisa fördelningen av mål på domstolarna. Mer objektiva och öppna mekanismer behövs i kvalitetsbedömningen av domarnas arbete. Eventuella oklarheter i fråga om domarkårens oberoende måste undanröjas. Det har förekommit flaskhalsar i förundersökningsprocessen till följd av de processrättsliga reglerna och det otillräckliga antalet utredare. När det gäller kampen mot organiserad brottslighet har de påtagliga resultaten varit få.

Strukturerna för att samordna och genomföra politiken för bekämpande av korruption behöver stärkas för att de skall kunna fylla sin funktion och fungera effektivt. I kampen mot storskalig korruption är det fortfarande sällsynt med åtal, rättegångar samt fällande och avskräckande domar. Bulgarien måste lägga fram tydliga bevis på resultat på detta område.

Strategin för en decentralisering av förvaltningen har ännu inte antagits. Bulgarien fortsätter att vara ett transitland och, om än i mindre omfattning, ett ursprungsland och ett destinationsland för människohandel. Det förekommer fortfarande fall av misshandel av häktade personer. På många institutioner för barnomsorg och institutioner för vård av psykisk hälsa måste levnadsförhållandena förbättras och politiska initiativ i detta syfte genomföras. Alternativa vårdsystem måste skapas. För den sociala integreringen av den romska minoriteten krävs fortfarande omfattande insatser. Det krävs ytterligare ansträngningar för att bekämpa alla former av intolerans, särskilt genom att till fullo tillämpa den befintliga lagstiftningen i fråga om radio- och TV-sändningar och genomföra annan verksamhet som har till syfte att bekämpa alla former av rasism, diskriminering och främlingsfientlighet.

3. EKONOMISKA KRITERIER

Inledning

I sin rapport från 2005 konstaterade kommissionen att Bulgarien fortsatte att uppfylla kravet om att vara en fungerande marknadsekonomi. Slutsatsen drogs att Bulgarien, under förutsättning att landet fortsatte på den inslagna reformvägen, borde kunna hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen. Underskottet i utrikesbalansen hade visserligen ökat ytterligare, men Bulgarien hade på det hela taget upprätthållit den makroekonomisk stabiliteten. Landet hade fortsatt att genomföra sitt strukturreformprogram, om än inte lika kraftfullt på alla områden.

Efter en mycket kraftig tillväxt på 6,2 % under det första halvåret 2005 dämpades den reala BNP-tillväxten under det tredje kvartalet, huvudsakligen till följd av de omfattande översvämningarna under sommarmånaderna, och nådde 5,5 % för hela året. De fasta bruttoinvesteringarna uppvisade en särskilt kraftig tillväxt på 19,0 %, och slutkonsumtionen fortsatte att öka med 6,8 %. Både underskottet i handelsbalansen och underskottet i bytesbalansen ökade ytterligare, från 15,1 % av BNP 2004 till 20,4 % av BNP 2005 respektive från 5,8 % till 11,8 % av BNP. Konsumentprisinflationen (preliminärt HIKP) tilltog mot slutet av året på grund av stigande olje- och livsmedelspriser. Den genomsnittliga inflationen sjönk från 6,1 % 2004 till 5,0 % 2005, medan inflationstalet vid årets utgång steg från 4,0 % till 6,5 %.

I den här delen av rapporten bedöms, för vart och ett av de utestående områdena, vilka framsteg som gjorts sedan rapporten från oktober 2005 och Bulgariens beredskap för medlemskap.

Makroekonomisk stabilitet och underskott i bytesbalansen

I rapporten från 2005 konstaterades att en fortsatt försiktig finanspolitik och moderata löneökningar liksom tidigare var av avgörande betydelse för att de potentiella riskerna i fråga om utrikesbalansen skulle kunna tyglas. Sedan dess har det gjorts framsteg på följande områden:

Den strama finanspolitiken och de relativt moderata löneökningarna fortsatte och ytterligare åtgärder för att bromsa tillväxten i utlåningen vidtogs. Underskottet i handelsbalansen ökade dock ytterligare under det andra halvåret 2005 och nådde 11,8 % av BNP 2005. Ökningen har sin främsta orsak i negativa utifrån kommande chocker, medan man på det hela taget fortsatte att bedriva en mycket försiktig makroekonomisk politik. Den allmänna statliga budgeten uppvisade ett överskott på 3,1 % av BNP (ENS 95) jämfört med 1,9 % 2004. Minimilönerna ökade med 25 % i januari 2005, men de genomsnittliga löneökningarna låg på en mer moderat nivå. De reala genomsnittliga årslönerna steg med ca 4,1 %, vilket alltså i stort motsvarar produktivitetsökningarna.

Ytterligare åtgärder för att bromsa tillväxten i bankutlåningen trädde i kraft i april 2005, och dessa var förhållandevis verkningsfulla genom att den årliga tillväxttakten minskade från närmare 50 % år 2004 till under 30 % i mars 2006. Från och med januari 2006 har åtgärderna ytterligare skärpts för att få ned den årliga tillväxttakten under 20 % år 2006. Det har också vidtagits ytterligare åtgärder med särskild inriktning på utlåningen till hushåll och hypotekslånen. En ytterligare åtstramning av finanspolitiken väntas 2006, med det reviderade finanspolitiska målet om ett överskott på 3 % av BNP räknat på kassabehållningen. Lönerna i den offentliga sektorn planeras öka med 6 % i juni 2006, vilket i kombination med en mer moderat ökning av minimilönerna bör bidra till att upprätthålla en stabilitetsinriktad löneutveckling.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Ökningen av underskottet i bytesbalansen 2005 berodde så gott som uteslutande på ett högre underskott i handelsbalansen och ett lägre överskott i tjänstebalansen. Högre oljepriser och särskilt en omfattande import av kapitalvaror ledde till att importtillväxten ökade till över 26 %. Samtidigt minskade exporttillväxten under året till 18,4 %, till stor del på grund av översvämningsrelaterade störningar. Underskottet i handelsbalansen ökade till följd av detta till 20,4 % av BNP under 2005. Den kraftiga importökningen innebar också att transportutgifterna ökade, vilket tillsammans med avmattningen av tillväxten inom turistnäringen ledde till ett minskat överskott i tjänstebalansen. Medan begränsningarna av utlåningstillväxten var effektiva när det gällde att minska den tilltagande utlåningen fick de inte en lika stor inverkan när det gällde att begränsa underskottet i utrikesbalansen, eftersom företagen allt mer är beroende av andra finansieringskällor som leasing och direkt upplåning i utlandet. Mot bakgrund av de mycket höga underskotten i handelsbalansen och bytesbalansen är en fortsatt stram finanspolitik, fortsatta åtgärder för att bromsa utlåningstillväxten och moderata löneökningar synnerligen viktiga.

Sammanfattningsvis har lämpliga åtgärder vidtagits för att begränsa underskottet i utrikesbalansen, men detta har inte kunnat förhindra en ytterligare ökning. För en hållbar minskning av det nuvarande underskottet i bytesbalansen är det därför av största vikt att man fortsätter att tillämpa en försiktig makroekonomisk politik, samtidigt som de strukturella reformerna ytterligare fördjupas.

Privatisering och industriell omstrukturering

I rapporten från 2005 konstaterades att takten i slutförandet av privatiseringsprogrammet borde upprätthållas. Sedan dess har det gjorts framsteg på följande områden:

Staten har fortfarande majoritets- eller minoritetsandelar i 520 av de sammanlagt över 5 800 statligt ägda företag som enligt planerna skall privatiseras. Andelar i 74 företag har sålts sedan september 2005 – det handlar huvudsakligen om minoritetsinnehav – men detta har bara inneburit en obetydlig ökning av de privatiserade tillgångarna, som nu motsvarar knappt 90 % av alla tillgångar som enligt planerna skall privatiseras. Av de mer betydande privatiseringar som nämns i rapporten från 2005 var det bara tre (Bojana-filmstudiorna, Varnas vattenkraftverk och flodtransportföretaget) som i april 2006 var nära att slutföras. Reviderade privatiseringsstrategier för sjöfartsflottan och Bulgaria Air antogs av ministerrådet i oktober 2005 och februari 2006. Strategin för Bulgaria Air godkändes av parlamentet i mars 2006. I februari 2006 antog Bulgartabac Holding en strategi för omstrukturering och försäljning av flera enskilda enheter.

Vissa vidare framsteg har gjorts när det gäller att avreglera och omstrukturera nätverksindustrierna. Öppnandet av gas- och elmarknaderna fortsatte enligt den fastställda tidsplanen. Planer har utarbetats för en uppdelning av verksamheterna inom det nationella elbolaget och Bulgargas. Avregleringen av järnvägarna är långt framskriden. Privata operatörer beviljas koncessioner för drift och modernisering av hamnar och flygplatser, men beviljandet av koncessionen för flygplatserna i Varna och Burgas har fördröjts på grund av överklaganden till domstol. I telekommunikationssektorn har förutsättningarna för en effektiv konkurrens förbättrats, delvis genom att en tredje mobiltelefonoperatör inledde sin verksamhet i november 2005.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Privatiseringsprocessen är långt framskriden, men behöver slutföras. Vidare ansträngningar krävs för att med framgång slutföra privatiseringsprocessen inom energi- och transportsektorerna. Inom energisektorn har försäljningen av värmekraftverken i Ruse och Bobov Dol inte genomförts till fullo. Parlamentet har ännu inte antagit privatiseringsstrategin för sjötransportföretaget, och den håller för närvarande på att revideras.

Uppdelningen av verksamheterna inom det nationella elbolaget och Bulgargas och avregleringen av gas- och elmarknaderna måste slutföras före Bulgariens EU-anslutning. När det gäller järnvägstransporter fortsätter det företag som bedriver järnvägstrafiken och infrastrukturföretaget att gå med förlust och ackumulera eftersläpande betalningar. Ytterligare framsteg i omstruktureringen av järnvägssektorn, bland annat genom kostnadsminskande åtgärder, är nödvändiga för att den ekonomiska situationen skall förbättras. För en ytterligare förbättring av konkurrensvillkoren inom nätverksindustrin är det viktigt att regleringsorganen får stärkt kapacitet.

Även om privatiseringen är långt framskriden har de vidare framgångarna varit begränsade. Avregleringen och omstruktureringen av gas- och elsektorerna har ännu inte slutförts. Ytterligare insatser måste göras när det gäller omstruktureringen av järnvägssektorn.

Företagsklimat

I rapporten från 2005 drogs slutsatsen att det behövdes ytterligare reformer för att förbättra företagsklimatet, särskilt förvaltningens och rättssystemets sätt att fungera. Sedan dess har framsteg gjorts på följande områden:

Reformen av företagsregistreringen har fortsatt och en ny lag om handelsregister antogs i mars 2006. Enligt lagen kommer registrering av företag att lyftas ut från domstolarna och bli ett uteslutande administrativt förfarande. Den nationella uppbördsmyndigheten började sin verksamhet i januari 2006 och har som enda uppgift att ansvara för uppbörd av statlig skatt och sociala avgifter. Ändringar av lagstiftningen om insolvens i syfte att göra insolvensförfaranden effektivare, öppnare och snabbare lämnades till parlamentet i november 2005. Översynen av regelsystem har fortsatt men med begränsad framgång. Det nyligen inrättade ministeriet för statsförvaltning och administrativa reformer ansvarar för samordning av översynen och optimeringen av befintliga regelsystem och för vägledning när det gäller att förbättra metoderna för konsekvensanalyser. Det har lämnats förslag på åtgärder för att optimera den offentliga förvaltningens omfattning och struktur, förbättra utbildningen och främja tillhandahållandet av e-förvaltningstjänster. Den nya förvaltningslagen antogs i mars 2006. Efter antagandet av lagen om skiljeförfarande har tre skiljedomscentrum öppnats.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Det återstår stora utmaningar när det gäller att förbättra villkoren för inträde och utträde på marknaden och för kontraktsgenomförande, öka förvaltningens och rättsystemets effektivitet och minska näringslivets regelbörda. Den nya lagen om handelsregister måste genomföras i sin helhet i syfte att göra företagsregistrering enklare och snabbare. De föreslagna ändringarna när det gäller lagstiftningen om insolvens har ännu inte antagits av parlamentet. Det kommer att behövas förnyade ansträngningar för att åstadkomma ytterligare konkreta framsteg när det gäller att lätta upp den rättsliga ramen, bland annat genom mer systematiska konsekvensanalyser och ytterligare förenkling. Förvaltningens sätt att fungera måste förbättras ytterligare. Den nya förvaltningslagen införde inte principen om ”tyst samtycke” mera allmänt. Det återstår betydande utmaningar när det gäller att göra domstolsförfarandena mer effektiva. Det nya förslaget till civilprocesslag har ännu inte överlämnats till parlamentet. Medling som ett förfarande för reglering av tvister utanför domstol används ännu inte i någon större utsträckning. Privata stämningsmän måste komma igång med sin verksamhet.

Överlag har det gjorts begränsade framsteg på det här området. Ansträngningarna för att förbättra förvaltningens och särskilt rättssystemets sätt att fungera och för att ytterligare lätta näringslivets regelbörda måste intensifieras.

Flexibilitet på arbetsmarknaden

Slutsatsen i rapporten från 2005 var att framstegen hade varit få när det gällde att öka flexibiliteten på arbetsmarknaden något som, tillsammans med en övergripande reform av utbildningssystemet, skulle vara av största vikt för att se till att utbudet av arbetskraft bättre anpassas till arbetsmarknadens behov. Sedan dess har framsteg gjorts på följande områden:

I linje med den starka ekonomiska tillväxten ökade sysselsättningen med 2,0 % under 2005 och den genomsnittliga arbetslösheten sjönk från 12 % 2004 till 10,1 % 2005. Begränsade åtgärder vidtogs för att förbättra arbetsmarknadens sätt att fungera. Från januari 2006 sänktes

pensionsavgifterna med 6 procentenheter och den andel som betalas av arbetsgivaren sänktes från 70 % till 65 %, vilket innebar en minskning av lönebikostnaderna och stimulans för att skapa arbetstillfällen och flytta ut jobben från den informella sektorn. Lagen för främjande av sysselsättning ändrades i februari 2006 med bestämmelser om vissa ekonomiska incitament för regional mobilitet och aktivt arbetssökande. Förberedelser för en utvärdering av de aktiva arbetsmarknadsprogrammens effektivitet har inletts. Ett program för att reformera sekundärskolan antogs av ministerrådet i februari 2006. Det omfattar en omorganisering av utbildningssystemet på sekundärskolenivå, införande av kortvariga yrkesutbildningsmoduler och standardiserade nationella prov.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med.

Det har knappast gjorts några framsteg alls när det gäller att avhjälpa stelheter på arbetsmarknaden och modernisera den rättsliga ramen; det gäller framför allt arbetstider och användningen av visstidskontrakt. Integreringen av tillägg för anställningstid i den normala löneskalan har försenats. Någon strategi för utveckling av den högre utbildningen har ännu inte antagits. De planerade reformerna av utbildningssystemet måste genomföras fullständigt för att förbättra utbildningens kvalitet och bättre anpassa de utbildades kvalifikationer till arbetsmarknadens behov.

Överlag har endast få framsteg gjorts när det gäller att öka flexibiliteten på arbetsmarknaden. Ökade ansträngningar för att reformera utbildningssystemet kommer att vara viktiga för att minska skillnaden mellan utbudet av arbetskraft och arbetsmarknadens behov.

3.1. Allmän bedömning

Bulgarien är en fungerande marknadsekonomi. Under förutsättning att man fortsätter de påbörjade reformerna bör landet kunna hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen inom kort. Bulgarien har på det hela taget upprätthållit makroekonomisk stabilitet och gått framåt i arbetet med strukturreformer.

Framstegen har fortsatt sedan rapporten från oktober 2005. Lämpliga åtgärder har vidtagits i syfte att begränsa underskottet i utrikesbalansen. Privatiseringen och liberaliseringen och omstruktureringen av försörjningssektorerna har hunnit långt. Ytterligare framsteg har gjorts när det gäller att förbättra företagsklimatet och minska lönebikostnaderna.

Underskottet i handelsbalansen har emellertid ökat och motiverar en fortsatt återhållsam och försiktig skatte- och lönepolitik. Fördjupade strukturreformer kräver förbättringar i det sätt på vilket domstolsväsendet fungerar och ytterligare lättnader i näringslivets regelbörda. Den rättsliga ramen för arbetsmarknaden måste göras mer flexibel.

4. ÅTAGANDEN OCH KRAV FRÅN ANSLUTNINGSFÖRHANDLINGARNA

Inledning

I rapporterna från oktober 2005 drog kommissionen slutsatsen att Bulgarien redan hade åstadkommit en avsevärd anpassning till gemenskapens regelverk.

För de flesta kapitlen i regelverket konstaterades Bulgarien antingen vara redo eller hålla på med förberedelser i syfte att ha löst de sista återstående frågorna vid anslutningen. Detta gällde

följande kapitel: kapitalrörelser, konkurrenspolitik, statistik, den ekonomiska och monetära unionen, industripolitik, små och medelstora företag, vetenskap och forskning, utbildning, telekommunikation och politik på det audiovisuella området, yttre förbindelser, den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, EU:s budget samt konkurrens. I fråga om alla dessa kapitel ansågs Bulgarien vara tillräckligt väl förberett för att smidigt kunna integreras i EU. Denna bedömning kvarstår. Dessutom har det gjorts ytterligare framsteg, bland annat när det gäller konkurrens där konkurrensskyddskommissionen har fortsatt att visa upp positiva resultat när det gäller anti-trustbeslut. Dessa kapitel omfattas därför inte av granskningen nedan.

De återstående kapitlen omfattade vissa områden där landet måste öka sina insatser och, i ett begränsat antal fall, agera omedelbart och beslutsamt för att vara redo vid anslutningen. Dessa områden granskas på nytt nedan, under rubriken för respektive kapitel.

I det följande avsnittet ges alltså en översikt över alla återstående frågor som Bulgarien måste ta itu med för att vara redo att tillämpa gemenskapens regelverk vid anslutningen.

4.1. Kapitel i gemenskapens regelverk

4.1.1. Kapitel 1: Fri rörlighet för varor

På det **icke-harmoniserade området** har Bulgarien granskat sin lagstiftning för att fastställa vilka bestämmelser som eventuellt strider mot artiklarna 28 – 30 i EG-fördraget. Hittills har endast två bestämmelser konstaterats vara oförenliga med kraven i artiklarna. Den nya lagen om konsumentskydd som antogs i december 2005 och de ändringar av lagen om redovisning som håller på att utarbetas syftar till att åtgärda detta. Ändringarna av lagen om kulturmonument och museer antogs i februari 2006. Lagen om kontroll av explosiva ämnen, skjutvapen och ammunition ändrades i april 2006. Interna granskningar av detta slag måste göras kontinuerligt. Det har ännu inte antagits några åtgärder för att möjliggöra import av begagnade bilar.

Bristerna i lagstiftningen när det gäller **offentlig upphandling** har åtgärdats. Den nya lagen om koncessioner och ändringarna av lagen om offentlig upphandling antogs i april 2006. Båda lagarna innehåller en mekanism för överklagande som är i linje med EU-kraven.

Viss förbättring av den administrativa kapaciteten och utveckling när det gäller yrkeskompetens kan rapporteras. När det gäller överklagande är det nu konkurrensskyddskommissionen som ansvarar för att handlägga de klagomål som lämnats in från hela landet men ännu inte åtgärdats.

Genomförandelagstiftningen när det gäller offentlig upphandling måste ändras till följd av de nya lagarna, och en hel uppsättning genomförandebestämmelser håller på att utarbetas till lagstiftningen om koncessioner och avses träda i kraft i juni 2006. Flera nationella bestämmelser som inte är förenliga med de nya bestämmelserna i lagen om koncessioner respektive offentlig upphandling har konstaterats förekomma och upphävts.

När det gäller institutioner har den nationella myndigheten för offentlig upphandling och ministerrådets direktorat för ekonomisk politik och socialpolitik fortsatt att förbättra sin administrativa kapacitet. Personalökningar planeras för att kunna klara av den ytterligare arbetsbörda som överklagandena medför. Förberedelserna är i allmänhet på rätt väg på det här

området.

Slutsats

Bulgarien uppfyller nu på det hela taget kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna när det gäller det **icke-harmoniserade området** och **offentlig upphandling,** efter de stora framsteg som gjorts. Det krävs dock ytterligare insatser på det icke-harmoniserade området. Det krävs också ansträngningar för att införliva och genomföra gemenskapens regelverk när det gäller införselorter för livsmedel och medicintekniska produkter. Förberedelserna på området offentlig upphandling måste slutföras när det gäller genomförandebestämmelserna.

4.1.2. Kapitel 2: Fri rörlighet för personer

Lagstiftningen har utarbetats på området **ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer**. Lagen om högre utbildning och lagen om hälsa ändrades och den nya lagen om veterinärverksamhet antogs i oktober 2005. Mycket arbete har lagts ner på att anta genomförandelagstiftning för yrken inom hälso- och sjukvård – inom medicin, veterinärmedicin, tandvård, apoteksverksamhet, allmän hälso- och sjukvård samt förlossningshjälp.

Lagstiftningen är emellertid ännu inte fullständig; detta gäller främst automatiskt och ovillkorligt erkännande och gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster. Lagen om advokatverksamhet ändrades i januari 2006 för att anpassas till gemenskapens regelverk. Arbetet med att stärka den administrativa kapaciteten fortsatte, både i fråga om utbildning och ytterligare utveckling av administrativa strukturer, men måste intensifieras. Förberedelserna måste intensifieras.

Slutsats

Vissa framsteg har gjort när det gäller **ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer**. Förberedelserna fortsätter men det finns farhågor om att Bulgarien inte kommer att kunna tillämpa gemenskapens regelverk till fullo från och med anslutningen om den nuvarande framstegstakten inte ökas. Bulgarien måste snabbt vidta åtgärder på detta område.

4.1.3. Kapitel 3: Frihet att tillhandahålla tjänster

Processen för att undanröja inskränkningar i **etableringsrätten och friheten att tillhandahålla icke-finansiella tjänster** har snart slutförts. En ny lag om veterinärverksamhet antogs i oktober 2005. Lagarna om turism och om skydd och utveckling av kultur ändrades i november 2005. Lagarna om främjande av sysselsättning och om förbättring av de sociala förhållandena ändrades i februari 2006. Lagen om skydd av barn ändrades i april 2006.

Inom turismen rapporteras det fortfarande, ändringar i lagstiftningen till trots, om oegentligheter och differentierad prissättning, främst på turistanläggningar. Medborgare i länder utanför EU är också tvungna att köpa sjukförsäkring vid gränsen. De bulgariska myndigheterna måste finna lösningar för hur man skall se till bestämmelserna om icke-diskriminering i lagen om turism och i annan lagstiftning efterlevs. När det gäller etableringsrätten och friheten att tillhandahålla icke-finansiella tjänster framskrider förberedelserna väl, med undantag för turismsektorn.

Bulgarien har gjort ansträngningar för att anpassa sin **banklagstiftning**, men sekundärlagstiftningen måste bli fullständig. Bulgarien måste öka sina ansträngningar när det

gäller att införliva och genomföra det nya, strängare direktivet om kapitalkrav för att banker och investeringsbolag skall få tillräckligt med tid på sig för att göra de anpassningar som behövs. Konsekvensen måste säkerställas så att övervakningen av banker och investeringsbolag kan bli enhetlig. Förberedelserna måste intensifieras.

Den nya **försäkringslagen** antogs i december 2005. Bulgarien har också utarbetat en handlingsplan mot bilkörning utan försäkring, som innehåller omfattande åtgärder (ändringar av lagstiftningen, en landsomfattande kampanj om vikten av ansvarsförsäkring för motorfordon, utökade poliskontroller osv.). Arbetet pågår för att rensa registerdatabasen och avregistrera oanvändbara fordon, som beräknas utgöra 26 % av hela fordonsparken.

Dessa åtgärder mot oregistrerade fordon måste dock leda till konkreta resultat, och den bulgariska garantifondens ekonomiska kapacitet måste ytterligare ökas för att Bulgarien skall kunna underteckna det multilaterala garantiavtalet och kommissionen kunna fatta ett beslut om att avlägsna gränskontrollerna av försäkringsbevis. I försäkringssektorn måste förberedelserna intensifieras snarast möjligt.

När det gäller **investeringstjänster** och **värdepappersmarknaden** fortsätter Bulgarien sina förberedelser för att införliva de återstående direktiven. Det slutliga antagandet av de relevanta rättsakterna planeras ske hösten 2006, vilket förefaller rimligt, men denna tidsplan måste respekteras. Förberedelserna i fråga om investeringstjänsterna och värdepappersmarknaden måste intensifieras.

Införlivandet av gemenskapens regelverk rörande **informationssamhället** måste slutföras. Förberedelserna på detta område måste intensifieras.

När det gäller **skydd av personuppgifter** har Bulgariens lagstiftning ännu inte anpassats till gemenskapens regelverk, trots de ändringar som infördes i december 2005. Det finns fortfarande brister i flera viktiga avseenden, såsom lagstiftningens räckvidd, tillämpligheten av nationell lagstiftning, principen om uppgifternas kvalitet, den rättsliga grunden för behandling av uppgifter om domar i brottmål, de uppgifter som lämnas ut till den registrerade, undantagens räckvidd, system för anmälan och förhandsgranskning från myndighetens sida och överföring av uppgifter till tredjeländer. Trots att Bulgarien vidtagit åtgärder i rätt riktning är dataskyddskommissionens administrativa kapacitet fortfarande svag. Dess oberoende i budgethänseende har inte garanterats, budgeten för 2006 har skurits ned, och antalet anställda är otillräckligt. Systemet för registrering och anmälan fungerar ännu inte på ett tillfredsställande sätt. Kommissionen har en låg verksamhetsnivå, behandlingen av klagomål är otillräcklig, liksom dess resultat i allmänhet när det gäller att kontrollera efterlevnaden av lagstiftningen. Förberedelserna i fråga om lagstiftningen intensifieras betydligt på detta område.

Bulgarien kan ännu inte garanter att gemenskapens regelverk på området skydd av personuppgifter kommer att kunna tillämpas till fullo. *(se även kapitel 24 – Samarbete på området rättsliga och inrikes frågor).*

Slutsats

Det har gjorts betydande framsteg när det gäller **etableringsrätten och friheten att tillhandahålla icke-finansiella tjänster**. På det hela taget uppfyller Bulgarien nu kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna. Förberedelserna fortsätter och om den nuvarande framstegstakten upprätthålls förväntas Bulgarien kunna tillämpa gemenskapens regelverk från

och med anslutningen.

Framsteg har gjorts på området finansiella tjänster, bland annat i fråga om **bank- och försäkringsverksamhet**, men ökade insatser behövs fortfarande för att slutföra förberedelserna för anslutningen när det gäller **bankverksamhet** (direktivet om kapitalkrav för investeringsbolag), **investeringstjänster och värdepappersmarknaden** samt **skydd av personuppgifter**. Det behövs vidare ökade insatser i fråga om **motorfordonsförsäkringar** och **informationssamhället**. På dessa områden krävs ökade ansträngningar.

4.1.4. Kapitel 4: Fri rörlighet för kapital

Den bulgariska lagstiftningen om **penningtvätt** är på det hela taget förenlig med gemenskapens regelverk. En positiv utveckling kan konstateras när det gäller de bulgariska myndigheternas bemötande av internationella framställningar om samarbete och åtgärder mot misstänkt penningtvätt som utländska medborgare ägnar sig åt. Den finansiella underrättelsebyrån, det administrativa organ som analyserar rapporter om misstänkta transaktioner, fungerar på ett adekvat och professionellt sätt.

Det finns fortfarande brister i lagen om åtgärder mot penningtvätt, som inte till fullo avspeglar kraven i EU:s andra direktiv om penningtvätt. Lagstiftningen behöver dessutom anpassas till de reviderade rekommendationer som arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt utfärdat rörande penningtvätt och finansiering av terrorism. Det är i mycket begränsad utsträckning som lagstiftningen verkligen genomförts. De anmälande enheternas medvetenhet om sin anmälningsskyldighet, anmälningen om misstänkta transaktioner och övervakningen av de anmälande enheterna måste förbättras, i synnerhet utanför finanssektorn.

Den allvarligaste bristen på detta område är avsaknaden av konkreta resultat när det gäller kontrollen av att lagstiftningen rörande penningtvätt följs och beivrandet av fall av penningtvätt (*se kapitel 24 – Samarbete på området rättsliga och inrikes frågor*). På detta område måste förberedelserna intensifieras.

Slutsats

Framstegen på området **penningtvätt** har varit begränsade när det gäller genomförandet och kontrollen av efterlevnaden i praktiken. När det gäller att förebygga penningtvätt måste Bulgarien nu öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder så att bristerna skall kunna avhjälpas före anslutningen. Detta gäller i synnerhet i fråga om medvetenheten hos de anmälande enheterna, deras anmälan av misstänkta transaktioner och övervakningen av de anmälande enheterna.

4.1.5. Kapitel 5: Bolagsrätt

När det gäller **skyddet av immateriella rättigheter och industriell äganderätt** har en positiv utveckling ägt rum särskilt i fråga om det interinstitutionella samarbetet, den samordnade kontrollen av efterlevnaden av lagstiftningen och den rättsliga ramen. Dessa förbättringar har kommit till stånd tack vare den nationella handlingsplanen för 2005–2006 på området immateriella rättigheter och industriell äganderätt.

Lagen om optiska databärare antogs i september 2005 som ett vapen i kampen mot piratkopiering. Handlingsplanen har till syfte att förbättra de administrativa strukturerna och kontrollen av efterlevnaden av lagstiftningen på området immateriella rättigheter och industriell

äganderätt. Bättre samarbete mellan organen på området och de brottsbekämpande myndigheterna, ökad medvetenhet och utbildning utgör nyckelfaktorer och det har gjorts ansträngningar för att förbättra kommunikationen mellan institutionerna.

När det gäller industriell äganderätt måste patentlagstiftningen och bestämmelserna på andra utestående områden (ändringar av lagen om varumärken och geografiska beteckningar och lagen om mönsterskydd) ytterligare anpassas till gemenskapens regelverk.

Vidare förbättringar är nödvändiga när det gäller kontrollen av efterlevnaden av bestämmelserna rörande immateriella rättigheter och industriell äganderätt. Brott som rör immateriella rättigheter och industriell äganderätt utgör fortfarande ett hot och en verklig utmaning. Bulgarien bör nu omsätta planerna i handling och åstadkomma konkreta och påtagliga resultat. Det behövs närmare samarbete, upplysningsverksamhet, extra personalresurser på kritiska områden i landet och mer utbildning. Kommunikationen mellan institutionerna och mellan institutionerna och organisationerna för rättighetsinnehavare måste byggas ut ytterligare.

Förberedelserna måste intensifieras när det gäller skyddet av immateriella rättigheter och industriell äganderätt.

Slutsats

När det gäller **skyddet av immateriella rättigheter och industriell äganderätt** har betydande framsteg gjorts, men det behövs ytterligare åtgärder för att slutföra förberedelserna för anslutningen. Bulgarien behöver nu öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder på detta område så att bristerna skall kunna åtgärdas i tid före anslutningen.

4.1.6. Kapitel 7: Jordbruk

Övergripande frågor

Lagstiftning för att inrätta ett **utbetalningsställe** för förvaltningen av nationellt stöd och EU-stöd till jordbruk och landsbygdsområden, skogsbruk och fiske samt för strategiska beslut antogs av parlamentet i februari 2006 genom en ändring av lagen om jordbruksstöd. Viktiga frågor har blivit föremål för ett formellt beslut, exempelvis möjligheten att tillämpa systemet för enhetlig arealersättning och att fatta beslut om den minsta storleken för stödberättigade jordbruksföretag, om det kompletterande nationella direktstödet samt om en lämplig budget.

Utvecklingen av IT-systemet för utbetalningsställenas verksamhet samt utbildning och rekrytering av personal har ännu inte avslutats. Förberedelserna måste intensifieras.

Den ursprungliga övergripande planen för att upprätta **det integrerade administrations- och kontrollsystemet** (IACS) har ändrats med hänsyn till förseningarna i genomförandet. När det gäller inrättandet av systemet för identifiering av jordbruksskiften (LPIS) beslutade Bulgarien att utöver ortofoton använda arkiverade satellitbilder. Det har ingåtts kontrakt för tillhandahållandet av alla uppgifter men tidsplanen är mycket snäv. Digitala ortofoton och användbara satellitbilder finns för ungefär 25 % av territoriet. Digitaliseringen av LPIS-blocken har genomförts för ungefär 17 % av området. Arbetet med att fastställa kopplingen mellan jordbrukarna och LPIS-blocken har nyligen inletts för att ge jordbrukarna tillgång till grafiskt material med angivelser av gränserna för referensskiftena, deras unika identifikationsnummer och areal. Mycket arbete har lagts ner för att anta och installera ny programvara men denna har

inte slutgiltigt provats. Takten har också ökats i arbetet med andra grundläggande uppgifter, exempelvis förregistrering av jordbrukare, kontrollbesök på plats och utbildning av personal. Det krävs fortfarande omedelbara åtgärder.

När det gäller **handelsmekanismer** har samordning formellt upprättats mellan alla berörda organ (den statliga jordbruksfonden, tullförvaltningen, den nationella veterinärmyndigheten samt växtskyddsmyndigheten). Förberedelserna på överlag på rätt väg men det krävs mer insatser eftersom det allmänt fortfarande saknas praktiskt användbara och detaljerade kunskaper om handelsmekanismer.

Den gemensamma organisationen av marknaden

I allmänhet håller effektiva administrativa strukturer på att inrättas för genomförandet av den gemensamma organisationen av marknaden på alla berörda områden genom rekrytering av mer personal, lämplig utbildning och tydligt fastställande av förfaranden.

När det gäller **vin** har arbetet med att inrätta ett register över Bulgariens vinodlingar inte avslutats.

För vissa marknadsmekanismer har ingen ytterligare genomförandelagstiftning antagits. Detta gäller särskilt kontroller och certifiering. Förberedelserna inom den här sektorn måste intensifieras.

Lagstiftning för genomförandet av den gemensamma organisationen av marknaden för **mjölk** har antagits liksom åtgärder för att införa systemet med mjölkkvoter och flertalet av mekanismerna inom den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter. Databasen och det grundläggande kvotregistret har färdigställts och omfattar samtliga producenter och direktförsäljare, och tilldelningen av de preliminära individuella kvoterna håller på att förberedas. Godkännandet av uppköpare har kommit en god bit på väg.

Närmare bestämmelser för förvaltningen av mjölkkvoter och den nationella reserven har ännu inte antagits. De nationella och regionala mjölkråden är ännu inte fullt verksamma, vilket också gäller för de oberoende laboratorier som skall analysera fetthalten vid alla enskilda mejerier. Laboratorierna har varken inrättats eller godkänts ännu. Förberedelserna måste intensifieras.

På området **frukt och grönsaker** har det gjorts framsteg när det gäller tillämpningen av kvalitetskontroll av färska produkter och handelsnormer. Framsteg har också gjorts när det gäller den administrativa strukturen för godkännande av producenter.

När det gäller klassificering av slaktkroppar av **nötkreatur** har den bulgariska lagstiftningen harmoniserats till fullo, men är för närvarande inte i kraft. För att en korrekt klassificering skall kunna göras vid anslutningen måste utbildningen av den personal vid slakterierna som skall utföra klassificeringen påskyndas.

Veterinära frågor och växtskyddsfrågor, inklusive livsmedelssäkerhet

Genom att anta ramlagstiftningen på veterinärområdet lade Bulgarien grunden för införlivandet i den nationella lagstiftningen av gemenskapens regelverk när det gäller djurhälsa, djurskydd, veterinära åtgärder till skydd för människors hälsa och de övergripande instrumenten för kontroller på veterinärområdet. Denna ramlagstiftning trädde i kraft den 1 maj 2006.

Vissa delar av sekundärlagstiftningen eller ändringar av befintlig lagstiftning för att uppnå full överensstämmelse med gemenskapens regelverk inom veterinärsektorn efter nödvändiga kontroller har ännu inte antagits. Parlamentet har heller inte slutgiltigt antagit växtskyddslagen. Förberedelserna måste intensifieras.

Lagstiftningen när det **gäller transmissibel spongiform encefalopati (TSE) och animaliska biprodukter** har införlivats. Förbudet mot att utfodra produktionsdjur med visst bearbetat animaliskt protein infördes i början av januari 2006.

När det gäller övervakningen av TSE, i synnerhet insamling, behandling och provtagning av döda djur, har Bulgarien lagt fram en nationell plan för insamling. Det är nödvändigt att göra vissa förbättringar av planen. Man har ännu inte kunnat visa att den ena av de två konverteringsanläggningarna, belägen i Varna, uppfyller EU-kraven. Att destruktion av konverteringsprodukten (kött- och benmjöl) sker i enlighet med gemenskapens regelverk genom förbränning vid en cementfabrik har också bevisats. Det måste säkerställas att kött- och benmjöl från särskilda djurbesättningar destrueras vid denna cementfabrik. Det krävs också omedelbara åtgärder för att uppföra en ny konverteringsanläggning i södra Bulgarien.

Principerna i lagstiftningen om **det veterinära kontrollsystemet på den inre marknaden** införlivas genom ramlagstiftningen på veterinärområdet.

Sekundärlagstiftning för anslutning till det nätverk som länkar samman veterinärmyndigheter inom EU, Traces (efterföljaren till Animo), har ännu inte antagits. Förberedelserna måste intensifieras.

Den lagstiftning som införlivar regelverket rörande **identifiering och registrering av djur** har införts för alla aktuella djurarter liksom för sanktioner och kontroller. Det har inrättats en databas för identifiering och registrering av nötkreatur. Systemet håller på att uppdateras och byggas ut för att omfatta andra djurarter.

Man har ännu inte visat att databasen för samtliga djurarter fungerar online. Förberedelserna måste intensifieras.

Regelverket rörande **finansiering av veterinära besiktningar och kontroller** har införlivats. Förberedelserna har kommit en god bit på väg.

Lagstiftningen när det gäller veterinärkontroller vid import från tredjeländer och regler för import har införlivats. En av de åtta permanenta veterinära gränskontrollstationerna (Kapitan Andreeovo vid landgränsen till Turkiet) är i funktion men måste anpassas något. Arbetet med att inrätta de övriga gränskontrollstationerna har inletts och kontrakt för utrustningen av dem har ingåtts.

Den infrastruktur som krävs för de sju permanenta veterinära gränskontrollstationerna vid EU:s framtida yttre gränser i Bulgarien har inte inrättats och EU:s inspektionsförfaranden och importvillkor har ännu inte införts. Förberedelserna måste intensifieras avsevärt.

Ramlagstiftningen på veterinärområdet utgör den rättsliga grunden för inrättandet av en djurhälsofond för **utgifter på det veterinära området**.

Allmänna åtgärder när det gäller **bekämpning av djursjukdomar** (vaccinationsförbud och

vissa utrotningsåtgärder) har införlivats i Bulgariens nationella lagstiftning.

När det gäller bekämpningen av sjukdomar har det ännu inte inrättats någon fond för nödfallsåtgärder när det gäller djurhälsa. När det gäller bekämpning av klassisk svinpest har övergången från vaccinerande land till icke-vaccinerande land ännu inte helt fullbordats. Tyngdpunkten läggs numera på att konstatera förekomst av eventuella fältvirus eftersom vaccinationen av tamsvin upphörde under 2005. Förberedelserna måste intensifieras innan Bulgarien kan behandlas som ett verkligt icke-vaccinerande land när det gäller tamsvin.

Lagstiftning rörande **handeln med levande djur och animaliska produkter** har införlivats. Förberedelserna har kommit en god bit på väg på det här området.

Dessutom utgör ramlagstiftningen på veterinärområdet den rättsliga grunden för att se till att lagstiftningen i fråga om veterinära åtgärder till skydd för **människors hälsa** följs vid anläggningarna. Anpassningen till EU:s hygienpaket och moderniseringen av anläggningar fortsätter. När det gäller kvaliteten på obehandlad mjölk och kontrollsystemen i anknytning till detta har man antagit en tydlig strategi för hur övergångsperioden skall hanteras.

Man har emellertid ännu inte visat att moderniseringen av anläggningarna har fullbordats. Förberedelserna måste intensifieras.

När det gäller efterlevnaden av gemenskapens regelverk för **gemensamma åtgärder** (inbegripet **zoonoser**) har Bulgarien fastställt sina moderniseringsbehov och arbetar med att avhjälpa bristerna.

När det gäller veterinära åtgärder till skydd för människors hälsa har man inte undersökt huruvida kontroller genomförs när det gäller avfall, veterinärmedicinska läkemedel, främmande ämnen och zoonoser, särskilt avseende diagnostiska metoder och de standarder som tillämpas på laboratorierna. Förberedelsearbetet måste intensifieras.

Genomförandet och efterlevnaden av regler för **djurskydd** på gårdar, under transport och vid slakt har inletts liksom utbildning i hur den nya lagstiftningen skall tillämpas.

EU:s normer och standarder när det gäller djurskydd följs ännu inte helt. Förberedelserna måste intensifieras.

Slutsats

Det har gjorts framsteg när det gäller **den gemensamma organisationen** av del marknader. Bulgarien uppfyller nu på det hela taget kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna på detta område.

Det har också gjorts avsevärda framsteg när det gäller **utbetalningsstället** men det krävs ytterligare åtgärder för att avsluta förberedelserna före anslutningen. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder så att man hinner avhjälpa bristerna före anslutningen. Vissa framsteg har också konstaterats på området för handelsmekanismer och **den gemensamma organisationen av marknaderna** för **vin och alkohol** och för **mjölk och nötkött.** Framsteg har också konstaterats när det gäller det fullständiga införlivandet av gemenskapens regelverk inom den **veterinära sektorn**, slutförande av arbetet när det gäller **bekämpning av djursjukdomar** (klassisk svinpest och fonden för nödfallsåtgärder när det gäller djurhälsa), **veterinära kontrollsystem på den inre marknaden** (inrättande av samtliga

permanenta gränskontrollstationer)**, handel med levande djur och animaliska produkter, handelsmekanismer** och **djurskydd** samt slutförande av arbetet när det gäller **veterinäråtgärder till skydd för människors hälsa** genom modernisering av anläggningarna. Det har också gjorts framsteg när det gäller kapaciteten för insamling och provtagning för genomförandet av **gemensamma åtgärder** (inbegripet **zoonoser**) på veterinärområdet. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder på dessa områden så att man hinner avhjälpa bristerna före anslutningen.

Begränsade framsteg har gjorts när det gäller det **integrerade administrations- och kontrollsystemet**, särskilt beträffande systemet för identifiering av jordbruksskiften (LPIS), och när det gäller **TSE och animaliska biprodukter**, däribland avseende moderniseringen av konverteringsanläggningarna. Dessa områden inger fortfarande all anledning till oro. Bulgarien måste nu vidta omedelbara och beslutsamma åtgärder för att vara redo vid tidpunkten för anslutningen.

4.1.7. Kapitel 8: Fiske

När det gäller **förvaltning av fiskeresurser och fiskeflottan, inspektioner och kontroller**, ändrades i november 2005 den bulgariska fiske- och vattenbrukslagen från 2001 i syfte att tillhandahålla den rättsliga grunden för beviljande av fiskelicenser, strukturåtgärder och en marknadsorganisation, inbegripet systemet för fartygsövervakning och erkännande av producentgrupper. Det är den nationella myndigheten för fiske och vattenbruk som har ansvaret för att föra och rapportera om registret över fiskeflottan.

Provdata har ännu inte skickats till registret över EU:s fiskeflotta i korrekt format. Installationen av systemet för övervakning av fiskefartyg är ännu inte avslutad, vilket särskilt gäller uppgraderingen till ett satellitbaserat system. Rapporteringen av fångstuppgifter från loggböcker, landningsdeklarationer och avräkningsnotor liksom tillgången på dessa uppgifter har heller inte förbättrats nämnvärt. Förberedelserna måste intensifieras.

När det gäller **strukturåtgärder** håller regler och förfaranden för tillämpningen och genomförandet av dessa på att utarbetas parallellt med inrättandet av utbetalningsstället för jordbruk (*se kapitel 7 – Jordbruk*). Förberedelserna måste intensifieras.

När det gäller **marknadspolitik** inrättades en enhet med ansvar för marknadsorganisationen inom den nationella myndigheten för fiske och vattenbruk i slutet av 2005.

Ingen ytterligare genomförandelagstiftning i syfte att inrätta infrastrukturer för grossistmarknaden (producentorganisationer, interventionsorgan och informationssystem) har antagits. Något system för att samla in fångstuppgifter har heller inte inrättats och följaktligen kan ännu inga uppgifter samköras. Förberedelserna måste intensifieras.

Slutsats

Det har gjorts framsteg på fiskeområdet när det gäller **förvaltning av resurser och flotta, inspektioner och kontroller, strukturåtgärder** och **marknadspolitik**. Resultaten är emellertid fortfarande begränsade. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder när det gäller att förbereda förvaltningen av strukturfonden inom fiskerisektorn, färdigställa övervakningssystemet för fiskefartyg, anta lagstiftning och inrätta ett system för insamling av fångstuppgifter.

4.1.8. Kapitel 9: Transportpolitik

När det gäller **luftfart** har det gjorts betydande insatser och större delen av den relevanta lagstiftningen har införlivats och är i allmänhet förenlig med gemenskapens regelverk. Bulgarien har paraferat det allmänna luftfartsavtalet och avtalet om ett europeiskt gemensamt luftrum och avser att provisoriskt tillämpa båda avtalen från och med dagen för undertecknandet.

Relevanta strategier, särskilt när det gäller säkerheten på flygplatser, måste vara helt genomförda före anslutningen. Förberedelserna är i allmänhet på rätt väg på det här området.

Ramlagstiftningen när det gäller **sjötransport** har införlivats och är förenlig med gemenskapens regelverk. Läget när det gäller hamnstatskontrollen håller på att förbättras, framför allt i fråga om minskningen när det gäller kvarhållande av fartyg.

Den bulgariska sjöfartsförvaltningen är ännu inte helt oberoende med avseende på uppgiften att utföra flaggstatskontroll eftersom Navybulgar, såsom varande en kontrollerad enhet, fortfarande är ett statsägt företag. Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

Slutsats

Betydande framsteg har gjorts när det gäller lagstiftningen på **luftfartsområdet** och Bulgarien uppfyller nu på det hela taget kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna på dessa områden. Genomförandet av lagstiftningen har påbörjats och man bör uppfylla kraven före anslutningen om förberedelserna fortsätter i nuvarande takt.

Framsteg har gjorts när det gäller **sjötransporter**. Standarderna ligger dock fortfarande under genomsnittet inom Europiska unionen. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder så att man hinner avhjälpa bristerna före anslutningen. Särskilt bör man säkerställa den bulgariska sjöfartsförvaltningen fulla oberoende såsom kontrollorgan.

4.1.9. Kapitel 10: Beskattning

Lagen om punktskatter och skatteupplag antogs i november 2005. Genom lagen överförs ansvaret för myndighetsuppgifter avseende punktskatter från skattemyndigheterna till tullmyndigheterna. Lagen innehåller också bestämmelser om systemet med tullager och om innehav, flyttning och övervakning av punktskattepliktiga varor under skatteuppskov. Lagen om punktskatter ändrades i december 2005 i syfte att höja punktskattesatserna i enlighet med den fastställda tidsplanen för tillnärmning. Förberedelserna har kommit en god bit på väg på området punktskatter.

När det gäller **mervärdesskatt** har den lagstiftning som var planerad för slutet av 2005 ännu inte antagits. På området **direkt beskattning** har förslaget till lag om bolagsskatt och inkomstskatt inte heller antagits ännu. Förberedelserna måste intensifieras.

På området **administrativt samarbete och ömsesidigt administrativt bistånd** har det gjorts avsevärda framsteg. Den nationella uppbördsmyndigheten började sin verksamhet i januari 2006 när den nya lagen om förfaranden i skatte- och socialförsäkringsärenden trädde i kraft. I den nationella uppbördsmyndigheten samlas ansvaret för uppbörd och andra

myndighetsuppgifter av både statlig skatt (exempelvis mervärdesskatt och bolagsskatt) och obligatoriska sociala avgifter (exempelvis för sjukvårdsförsäkring). Den pågående reformen av sektorn, i synnerhet den lyckade omvandlingen av skatteförvaltningen till den nationella uppbördsmyndigheten, har förbättrat kapaciteten för både uppbörd och kontroll, vilket visas av ökningen av den totala skatteuppbörden.

För skatteuppbörden krävs det ytterligare insatser på ledningsnivå för att verksamheten vid den nyinrättade institutionen skall fungera smidigt. Genomförandet av de nya lagarna kommer att kräva samordning mellan alla berörda parter. Den administrativa kapaciteten bör stärkas ytterligare genom utveckling av personalens kompetens och kontinuerlig fortbildning. Förberedelserna för sammankoppling på IT-området har fortsatt i tillfredsställande takt och, om inga förseningar, uppstår bör Bulgarien kunna uppfylla sina skyldigheter vid anslutningen. Överlag är förberedelserna på rätt väg.

Slutsats

Betydande framsteg har gjorts när det gäller **punktskatter** och **administrativt samarbete och ömsesidigt administrativt bistånd**. Bulgarien uppfyller nu på det hela taget kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna på de här områdena. Bulgarien väntas vara i stånd att tillämpa gemenskapens regelverk från och med anslutningen om framstegen fortsätter i nuvarande takt.

På områdena **mervärdesskatt** och **direkt beskattning** har framstegen varit få. På dessa områden krävs ökade ansträngningar när det gäller lagstiftning och genomförande de av nya lagarna.

4.1.10. Kapitel 13: Socialpolitik och sysselsättning

När det gäller **arbetsrätt** ändrades den bulgariska arbetslagstiftningen i oktober 2005. Yrkesinspektionen har ökat sin personal.

Införlivandet av gemenskapens regelverk har ännu inte fullbordats. Detta gäller särskilt direktiven om komplettering av stadgan för europabolag respektive för europeiska kooperativa föreningar, direktivet om information och samråd samt direktivet om europeiska företagsråd. Det finns dessutom ett antal frågor att ta itu med för att säkerställa korrekt och fullständigt införlivande, särskilt när det gäller direktiven om utstationering av arbetstagare, arbetsgivares insolvens, arbetstagares hälsa och säkerhet, kollektiva uppsägningar, deltidsarbete, visstidsarbete, arbetstid och skydd av ungdomar i arbetslivet. Dessutom är yrkesinspektionens administrativa kapacitet och interna kontrollmekanismer inte tillräckliga för att säkerställa en effektiv och opartisk tillämpning av gemenskapens regelverk på det här området. Förberedelserna måste intensifieras.

När det gäller den **sociala dialogen** måste tvåpartsdialogen förstärkas ytterligare för att förbereda arbetsmarknadens parter för deras framtida roll när det gäller utformningen och genomförandet av EU:s socialpolitik. Representativitetskriteriet måste tillämpas objektivt för samtliga arbetsmarknadsorganisationer. Deltagande i trepartsdialogen måste begränsas till arbetsmarknadsorganisationer med ett socialt mandat. Förberedelserna måste intensifieras.

Vissa framsteg kan rapporteras när det gäller det praktiska genomförandet av bestämmelserna på området **folkhälsa.** Framför allt har det gjorts framsteg när det gäller att anpassa

lagstiftningen för smittsamma sjukdomar till gemenskapens regelverk. Betydande framsteg har gjorts för att införliva regelverket när det gäller tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror. Ramkonventionen om tobakskontroll ratificerades i november 2005. Direktivet om tobaksreklam har helt och fullt införlivats. Finansieringen av vårdsektorn har ändrats och förebyggande hälsovård har fått större uppmärksamhet.

Det återstår fortfarande en del innan gemenskapens regelverk helt och fullt har införlivats när det gäller blod och blodkomponenter, vävnader och celler, särskilt när det gäller kvalitets- och säkerhetsnormer för humanblod och blodkomponenter, krav på spårbarhet och anmälan om allvarliga händelser och biverkningar samt när det gäller gemenskapsnormer och specifikationer om kvalitetssystem för inrättningar för blodverksamhet. Ytterligare anpassning av lagstiftningen om transplantationer av organ, vävnader och celler emotses också. Övervakningssystemet för smittsamma sjukdomar behöver förstärkas ytterligare med fortsatta investeringar i laboratoriekapacitet och IT-utrustning.

Det krävs ytterligare ansträngningar för att förbättra befolkningens hälsostatus och tillgången till hälso- och sjukvård, särskilt på regional nivå och för fattigare grupper och minoriteter i samhället. Villkoren för tillgång till hälso- och sjukvård för befolkningen överlag har inte förbättrats. Förhållandena vid vårdinrättningar där man tar hand om äldre, fysiskt och psykiskt funktionshindrade och barn är skrämmande. Den rättsliga grunden för dessa personers institutionalisering, den långsamma och ibland dåligt planerade processen mot verklig avinstitutionalisering är otillfredsställande och detta är mycket oroväckande. Det krävs fortfarande ökade ansträngningar.

När det gäller förberedelserna för förvaltningen av **Europeiska socialfonden (ESF)** har det gjorts framsteg, särskilt beträffande rekrytering av personal, fortlöpande utbildning av tjänstemän och utnämning av förvaltningsmyndigheten för det operativa programmet för utveckling av mänskliga resurser och det operativa programmet för administrativ kapacitet.

Uppbyggnaden av den administrativa kapaciteten, särskilt beträffande det operativa programmet för administrativ kapacitet, rekrytering och utbildning av personal till utbildningsministeriet och socialförsäkringsmyndigheten har inte slutförts *(se även kapitel 21 – Regionalpolitik och samordning av strukturinstrument)*. Förberedelserna måste intensifieras.

På området **social integration** antogs i februari 2006 ändringar av lagen om socialstöd som framför allt öppnar marknaden för tillhandahållande av sociala tjänster. I april 2006 godkände regeringen en uppdaterad nationell plan för att bekämpa fattigdom och socialt utanförskap 2005–2006 enligt vilken verksamhet inom utbildning, omskolning, sysselsättning och bistånd till utsatta grupper skall få stöd. Analyser och utveckling av social statistik om fattigdom och socialt utanförskap måste fortsätta i linje med EU-indikatorerna för social integrering. Ansträngningarna måste fortsätta för att förbättra situationen för utsatta grupper, däribland romer, och främja deras fullständiga integration i samhället. I vissa kommuner har strävandena att motverka segregering och att integrera romska elever och elever med särskilda behov i det vanliga skolsystemet lett till positiva resultat.

Tillgången till kvalitativ hälso- och sjukvård har inte breddats, eftersom en stor del av befolkningen, särskilt delar av den romska befolkningsgruppen, fortfarande saknar tillgång till sådan. Takten i strävandena att motverka segregering och att integrera romska elever och elever med särskilda behov i det vanliga skolsystemet måste öka. Det har heller inte konstaterats någon kontinuerlig förbättring av samordningen av strategier för skydd av barn

eller av kapaciteten vid myndigheten för skydd av barn, inte heller på kommunal nivå. Takten i avinstitutionaliseringen och utvecklingen av lokalt baserade tjänster har inte ökats. Det finns fortfarande behov av att göra särskilda insatser på sociala området och inom utbildning och hälso- och sjukvård för att ta itu med frågor när det gäller socialt utanförskap. Det måste till ytterligare ansträngningar för att få in utsatta grupper, särskilt från den romska befolkningsgruppen, på arbetsmarknaden genom att främja teoretisk och praktisk utbildning av god kvalitet. Funktionshindrades tillträde till offentliga platser, byggnader, transporter, utbildning och arbetsmarknaden behöver fortfarande förbättras. Förberedelserna måste intensifieras.

När det gäller **åtgärder för att bekämpa diskriminering** inrättades till slut kommissionen för skydd mot diskriminering i november 2005 och har börjat handlägga de första ärendena.

På grund av administrativa och personalmässiga begränsningar kan kommissionen inte verka med full kapacitet, men inga särskilda åtgärder har vidtagits för att se till att verksamheten snart skall kunna fungera som tänkt. När det gäller den romska minoritetens situation krävs det fortsatt grundläggande förbättringar. Insatserna för att se till att ramprogrammet för integrering på likvärdiga villkor av romerna i det bulgariska samhället har varit otillräckliga. Förberedelserna måste intensifieras.

Slutsats

Det gjordes framsteg när det gäller förberedelserna för **Europeiska socialfonden** (ESF) men på det här området krävs fortfarande ökade ansträngningar för att ta itu med de återstående problemen. Bara begränsade framsteg har gjorts på de fem övriga områdena i detta kapitel där det i oktober 2005 konstaterades att det krävdes ökade ansträngningar. På dessa områden måste Bulgarien öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder så att man hinner avhjälpa kvarvarande brister före anslutningen. Anpassningen av lagstiftningen måste avslutas och genomföras på områdena **arbetsrätt** och **folkhälsa**. Den **sociala** tvåparts**dialogen** måste stärkas ytterligare och det måste säkerställas ett korrekt deltagande i trepartsstrukturer för arbetsmarknadens parter. När det gäller **social integration** måste tillgången till kvalitativ hälso- och sjukvård och utbildning, avinstitutionaliseringen, skyddet av barn och utsatta gruppers integrering på arbetsmarknaden förbättras avsevärt. Vad beträffar den romska minoritetens situation krävs det fortsatt strukturella förbättringar. I fråga om **åtgärder för att bekämpa diskriminering** måste kapaciteten vid kommissionen för skydd mot diskriminering ökas. Överlag krävs ökade ansträngningar för att stärka den administrativa kapaciteten för att säkerställa ett korrekt genomförande av gemenskapens regelverk när det gäller socialpolitik.

4.1.11. Kapitel 14: Energi

Ramlagstiftning och genomförandelagstiftning har antagits på området **konkurrenskraft och den inre marknaden för energi**.

El- och gasmarknaderna har ännu inte helt öppnats i enlighet med gemenskapens regelverk. Genomförandet av de fastställda planerna måste leda till en uppdelning av Bulgurgas verksamheter före anslutningen.

Dessutom måste Bulgarien säkerställa att statliga ingripanden inom sektorn för fasta bränslen är förenliga med gemenskapens regelverk. Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

På området **kärnenergi och kärnsäkerhet** är den rättsliga ramen på plats och genomförandelagstiftningen har antagits.

När det gäller Bulgariens åtaganden att i förtid stänga reaktorerna 1–4 vid kärnkraftverket Kozloduj i enlighet med anslutningsakten har Bulgarien ännu inte vidtagit nödvändiga åtgärder för att säkerställa en slutgiltig avveckling av enheterna 1 och 2, som stängdes 2002. Landet har hittills inte heller vidtagit några konkreta åtgärder, varken när det gäller drift eller när det gäller administration, för att säkerställa den slutgiltiga stängningen av enheterna 3 och 4 år 2006 och den efterföljande avvecklingen av dessa och därigenom få möjligheter att använda tillgängliga EU-medel. Kraven och förfarandena enligt Euratomfördraget iakttas ännu inte helt. Förberedelserna på det här området måste intensifieras avsevärt.

Slutsats

Begränsade framsteg har gjort när det gäller **konkurrenskraft och den inre marknaden för energi.** Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder i syfte att fullborda öppnandet av el- och gasmarknaderna före anslutningen. På området **kärnenergi och kärnsäkerhet** har läget försämrats när det gäller avvecklingen. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder för att garantera den slutgiltiga stängningen av enheterna 1–4 vid kärnkraftverket Kozloduj.

4.1.12. Kapitel 15: Industripolitik

Privatiserings- och omstruktureringsprocessen har fortsatt i Bulgarien om än i långsammare takt än planerat. Privatiseringen är nästan avslutad men tempot avtog betydligt nyligen och få privatiseringsåtgärder har i praktiken avslutats. Omstruktureringen av nätverksindustrierna har fortsatt.

Privatiseringsprocessen är ännu inte tillräckligt öppen och man har fortfarande problem med kontrollerna efter privatiseringen.

Omstruktureringen av stålindustrin har blivit kraftigt försenad och det kommer inte att vara möjligt att återskapa lönsamheten för den största stålproducenten, som omfattas av en individuell lönsamhetsplan, före utgången av den överenskomna omstruktureringsperioden. Bulgarien har formellt meddelat kommissionen de planerade ändringarna av sin nationella omstruktureringsplan för stålindustrin och för det berörda företaget. Kommissionen kommer att analysera ändringarna noggrant, särskilt för att kontrollera att de är förenliga med gemenskapsreglerna för statligt stöd. Förberedelserna måste intensifieras på området privatisering och omstrukturering.

Slutsats

Vissa framsteg har gjort i fråga om **privatisering och omstrukturering**. Resultaten är emellertid begränsade, särskilt när det gäller omstruktureringen av stålindustrin. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder på detta område så att han minner avhjälpa bristerna före anslutningen.

4.1.13. Kapitel 19: Telekommunikation och informationsteknik

Inga större förändringar kan rapporteras på området **elektronisk kommunikation och**

informationsteknik.

Endast små framsteg har gjorts när det gäller att ta itu med utestående frågor som gäller införlivandet av regelverket från 1998. En rad konkurrensbefrämjande åtgärder som ålagts den dominerande operatören när det gäller fast telefoni har ännu inte genomförts. När det gäller mobil telefoni definierar den nuvarande telekommunikationslagen inte någon marknad för samtrafik och föreskriver följaktligen inte någon kostnadsorientering när det gäller avgifter för samtalsterminering för operatören med betydande marknadsinflytande. Förberedelserna för mobil nummerportabilitet är begränsade. Förberedelserna för regelverket från 2002 befinner sig i ett inledande skede. De nationella tillsynsmyndigheterna har inte tillräckligt med resurser för sina arbetsuppgifter i samband med genomförandet av den nya lagen för elektronisk kommunikation, särskilt när det gäller marknadsanalyser, bedömningar av operatörer med betydande marknadsinflytande och införande av korrigerande åtgärder. Samordningen mellan tillsynsmyndigheterna måste förbättras. Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

På området **posttjänster** antogs ändringar av lagen om posttjänster i april 2006. De syftar till att slutföra införlivandet av det andra direktivet om posttjänster.

Den administrativa kapaciteten för kvalitetsmätning, kostnadsbokföring och kostnadsredovisningsmekanismer hos tillsynsmyndigheten på kommunikationsområdet, har ännu inte byggts ut som planerat. Överlag är förberedelserna på det här området på rätt väg.

Slutsats

Betydande framsteg har gjort när det gäller **posttjänster**. Förstärkningen av tillsynsmyndighetens administrativa kapacitet måste slutföras. Bulgarien uppfyller nu på det hela taget kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna på detta område. Framstegen måste dock fortsätta i nuvarande takt.

Få framsteg har gjorts när det gäller **elektronisk kommunikation och informationsteknologi**, inbegripet åtgärdandet av utestående frågor problem i samband med införlivandet av regelverket från 1998. Anpassningen till regelverket från 2002 har ännu inte slutförts. Tidsplaneringen för lagstiftandet på området måste ses över och nya planer fastställas så att tidsfristerna inför anslutningen kan hållas. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder på detta område.

4.1.14. Kapital 21: Regionalpolitik och samordning av strukturinstrument

Den **rättsliga ram** som krävs för att säkerställa att insatser som finansieras via strukturfonderna är helt förenliga med EU:s politik och lagstiftning har inrättats. Bulgarien har antagit nödvändiga ändringar av lagstiftningen för offentlig upphandling och en ny lag om koncessioner som är förenlig med gemenskapens regelverk. Bulgarien har antagit en grundläggande budgetlag, genom vilken flerårig budgetplanering införs, och har redan börjat med programbudgetering vid flera fackministerier. Genomförandet av den nya lagstiftningen om offentlig upphandling måste följas noga. Överlag har förberedelserna kommit en god bit på väg på detta område.

De viktigaste **institutionella strukturerna** för förberedelserna och genomförandet av strukturfonderna har inrättats. Beslut om hur uppgifterna skall fördelas mellan de olika organen

inom varje operativt program har fattats och genomförandestrukturerna har inrättats. Samordningen mellan olika ministerier har förbättrats.

Ett stort problem för många organ kommer att vara att genomföra de ambitiösa rekryteringsplanerna, eftersom det fortfarande efterfrågas ett stort antal personer med erfarenhet och det är många organ som konkurrerar om ett begränsat personer med tillräckliga kvalifikationer. De flesta förmedlande organ och slutliga stödmottagare liksom en del förvaltningsmyndigheter är fortfarande i stort behov av kapacitetsuppbyggnad, särskilt när det gäller offentlig upphandling. Förberedelserna för samordningen mellan olika ministerier och olika sektorer när det gäller programplanering och efterföljande genomförande av insatser på det regionala planet och anvisningar för genomförandeförfarandena måste slutföras. Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

Bulgarien är bra igång med **programplaneringen**. Förslag till samtliga de programdokument som krävs har utarbetats.

Vissa programdokument, bland annat den nationella strategiska referensramen, saknar tydlig inriktning och strategiska visioner, vilket gör det svårare att samordna genomförandet. Förhandsbedömningarna har inletts med avsevärda förseningar. Upprättandet av en projektbank med projekt som är klara för omedelbart genomförande inom ramen för strukturfonderna och Sammanhållningsfonden ger fortfarande anledning till viss oro. Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

När det gäller **övervakning och utvärdering** har det inrättats övervakningssystem vid ett antal förvaltningsmyndigheter och förmedlande organ. Bulgarien har beställt ett enda informationssystem för förvaltning som skall täcka samtliga operativa program och som nu håller på att byggas upp.

Sammankopplingen av vissa undersystem inom informationssystemet för förvaltning måste säkerställas liksom beredskapen hos och förberedelserna av de slutanvändare på nationell, regional och lokal nivå som skall arbeta med systemen. Rekryteringen och utbildningen av personal på detta område måste slutföras. Flera förvaltningsmyndigheter har ännu inte inrättat utvärderingsenheter och skaffat personal till dessa. Förberedelserna när det gäller övervakning och utvärdering måste intensifieras.

När det gäller **finansiell förvaltning och kontroll** har ny ramlagstiftning antagits och institutionella strukturer är överlag på plats. En central revisionsmyndighet och enheter för intern revision vid förvaltningsmyndigheterna har inrättats.

De ambitiösa rekryteringsplanerna och den eventuella konkurrensen mellan olika organ på det här området om de få specialister som finns tillgängliga inger allt större oro. Större delen av utbildningen på det här området har ännu inte genomförts. Relevanta avtal mellan olika organ och handböcker för faranden finns ännu inte. Det finns inte någon rejäl och effektiv samordning av förberedelserna och genomförandet av förvaltnings- och kontrollsystem. Genomförandet av kontrollsystemet för offentlig upphandling måste fortfarande stärkas ytterligare mot bakgrund av genomförandet av sammanhållningsprojekt inom ramen för Ispa och Phare. Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

Slutsats

Bulgarien har gjort betydande framsteg när det gäller den **rättsliga ramen** och uppfyller nu på det hela taget kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna på detta område.

Framsteg har gjorts både när det gäller **programplanering** och **övervakning och utvärdering** men Bulgarien måste fortfarande öka ansträngningarna för att förbereda en effektiv projektbank och upprätta ett funktionellt informationssystem för förvaltningen i god tid före anslutningen. Bulgarien har gjort framsteg när det gäller **institutionella strukturer** och på området för **finansiell förvaltning och kontroll**. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder så att man hinner avhjälpa samtliga brister före anslutningen. Man måste särskilt koncentrera sig på att snabbt inrätta ett system för revision och kontroll som möjliggör ett sunt och effektivt genomförande av strukturfonderna och på att avsevärt stärka den administrativa kapaciteten. Det krävs insatser för att se till att det på alla nivåer finns ett fungerande system för förhandskontroller när det gäller offentlig upphandling.

4.1.15. Kapitel 22: Miljö

När det gäller den **övergripande lagstiftningen** håller den relevanta administrativa kapaciteten på att stärkas.

Samordning, integration samt allmänhetens medvetenhet och engagemang behöver stärkas ytterligare bland annat på områdena samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar och Natura 2000-programmet. Det krävs ökade ansträngningar när det gäller genomförandet av den lagstiftning som införlivar direktiven om miljökonsekvensbedömning och om strategisk miljöbedömning, både på nationell och på regional nivå. Förberedelserna måste intensifieras.

Lagstiftningen när det gäller **avfallshantering** är förenlig med gemenskapens regelverk.

Man har inte ägnat tillräcklig uppmärksamhet åt rekryteringen av extra specialutbildad personal för genomförandet av lagstiftningen för avfallshantering; detta gäller framför allt på regional och lokal nivå. Det krävs ytterligare framsteg när det gäller genomförandet av ramdirektivet om avfall och direktivet om farligt avfall. Förberedelserna måste intensifieras, framför allt när det gäller att ta fram ett integrerat nät av anläggningar för bortskaffande av avfall.

Lagstiftning för **vattenförvaltning** har till stor del införts och är förenlig med regelverket.

Lagstiftning för genomförandet av ramdirektivet för vatten har ännu inte antagits slutgiltigt av parlamentet. Den administrativa kapaciteten behöver stärkas ytterligare, särskilt på regional nivå i fråga om personal, laboratorier och utrustning. Samarbetet och samordningen mellan olika berörda institutioner och förvaltningar har inte nått särskilt långt. När det gäller nitratdirektivet, dricksvattendirektivet och ytvattendirektivet har genomförandet blivit försenat. Förberedelserna måste intensifieras.

När det gäller **industriella föroreningar** har framsteg konstaterats när det gäller utfärdandet av tillstånd för industrianläggningar. Resurserna vid den centrala behöriga myndigheten förefaller tillräckliga och förfarandena för att utfärda tillstånd är tydligt utformade och fastställda. Samarbetet mellan de centrala och regionala nivåerna fungerar smidigt och kännetecknas av en tydlig uppgifts- och ansvarsfördelning.

Det krävs ytterligare kapacitet på regional nivå. Hittills har det utfärdats samordnade tillstånd

för ungefär 80 av de 230 områden som måste bedömas. Dessutom håller ytterligare 14 tillstånd på att beredas. Förberedelserna måste intensifieras.

Lagstiftningen när det gäller **kemikalier och genetiskt modifierade organismer** har införlivats och är förenlig med gemenskapens regelverk, även när det gäller innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer och avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön. Förberedelserna är överlag på rätt väg men den administrativa kapaciteten för kemikalier och genetiskt modifierade organismer behöver stärkas ytterligare.

När det gäller **buller** har handlingsplaner och strategiska bullerkartor ännu inte färdigställts, men överlag är förberedelserna på rätt väg.

När det gäller **kärnsäkerhet och strålskydd** har det antagits lagstiftning om transport av radioaktivt avfall och medicinsk bestrålning. Det finns överlag tillräcklig administrativ kapacitet, med undantag för kontroll av att lagstiftningen angående medicinsk bestrålning följs. Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

Slutsats

Bulgarien uppfyller nu på det hela taget kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna på områdena **buller och kemikalier och genetiskt modifierade organismer**.

Det har gjorts framsteg när det gäller **övergripande lagstiftning, avfallshantering**, **vattenvård**, **industriella föroreningar och riskhantering** samt **kärnsäkerhet och strålskydd**. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder för att slutföra införlivandet av regelverket, genomföra lagstiftningen och se till att den följs. Den administrativa kapaciteten behöver fortfarande ökas på de här områdena, särskilt hos miljömyndigheter på regional och lokal nivå och inspektionsmyndigheter.

4.1.16. Kapitel 23: Konsument- och hälsoskydd

Bulgarien har nu uppnått en rimlig grad av anpassning till gemenskapens regelverk på området **säkerhetsrelaterade åtgärder**, däribland skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister, allmän produktsäkerhet och farliga imitationer. Förberedelserna är på rätt väg.

Systemet för **marknadsövervakning** på det här området har förbättrats. Samordningen mellan berörda myndigheter och institutioner har ännu inte förbättrats. Förberedelserna måste intensifieras.

När det gäller **icke-säkerhetsrelaterade åtgärder** utgjorde antagandet av den nya konsumentskyddslagen ett viktigt steg framåt för införlivandet av flera direktiv. Bulgarien har inte införlivat vissa delar av gemenskapens regelverk som gäller konsumentkredit, distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter samt föreläggande och har inte stärkt den institutionella ramen. Både personal och teknisk utrustning vid den nyligen inrättade konsumentskyddsdirektoratet och kommissionen för handel och konsumentskydd är inte tillräckliga, särskilt för den sistnämnda med tanke på genomförandet av de ytterligare funktioner och uppgifter som härrör från det nya konsumentskyddslagen. Dessutom har man gjort få ansträngningar för att utveckla en stark oberoende, representativ och effektiv konsumentrörelse, som skulle kunna hjälpa konsumenterna och spela en viktig roll vid utformningen av konsumentpolitik och för marknadsövervakningen. Förberedelserna måste intensifieras.

Slutsats

Det har gjorts framsteg på området **konsumentskydd och hälsoskydd.** Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder på detta område så att man hinner avhjälpa bristerna före anslutningen. Anpassningen av lagstiftningen måste slutföras, särskilt när det gäller icke-säkerhetsrelaterade åtgärder. Marknadsövervakning, den administrativa kapaciteten och administrativa strukturer måste förbättras ytterligare och konsumentorganisationer måste uppmuntras att delta i utveckling och genomförande av konsumentpolitiken.

4.1.17. Kapitel 24: Samarbete på området rättsliga och inrikes frågor

När det gäller arbetet med att förbereda tillämpningen av **Schengenregelverket och förvaltningen av EU:s framtida yttre gränser** antogs en uppdaterad Schengen-handlingsplan för perioden 2006–2007 och en genomföranderapport för 2005 i januari 2006. En strategi för integrerad gränsförvaltning godkändes av ministerrådet i januari 2006 och en handlingsplan godkändes i april 2006. I strategin anges 11 åtgärdspaket som skall genomföras före anslutningen och 13 åtgärdspaket som skall genomföras mellan anslutningen och integreringen i Schengen. I februari 2006 inleddes ett pilotprojekt med att på några platser införa principen om att göra alla kontroller på ett enda ställe för personbilar. Detta måste nu införas vid alla gränsövergångar, även för lastbilstrafik. Bulgarien och Rumänien har kommit överens om att intensifiera sitt gränssamarbete, särskilt bevakningen av floden Donau.

När det gäller förvaltningen av EU:s framtida yttre gränser har det gjorts betydande framsteg i fråga om förfaranden och kontrollnivå, särskilt vid flygplatser och hamnar. Statusen för de fem hamnar som hanterar internationell sjöfart har nu retts ut. Den utrustning som används för gränskontrollerna verkar vara tillräcklig för kontroller av hög kvalitet. Ungefär 270 gränspoliser har rekryterats och de obesatta tjänsterna har nu minskat till 750.

Inrättandet av gemensamma mobila team för tull och gränspolis för mer omfattande kontroller utmed gränserna har försenats. Med hänsyn till deras betydelse för genomförandet av Schengenregelverket måste ytterligare ansträngningar göras för att se till att teamen inrättas i god tid. Infrastrukturen vid gränsövergångarna har ännu inte anpassats till strategins mål.

Det råder fortfarande brist på gränspoliser för att utföra kontroller vid vissa gränsövergångar. Dessutom krävs det fortfarande, även om det överlag redan finns kapacitet för operativa riskanalyser, förbättringar på lokal nivå.

När det gäller Bulgariens förberedelser för att omfattas av Schengens informationssystem (SIS) i ett senare skede efter anslutningen till EU är det av största vikt att Bulgariens förberedelser för anslutning till SIS II och landets deltagande i relevanta arbetsgrupper intensifieras för att säkerställa att Bulgarien arbetar i riktning mot att uppfylla kraven för SIS II. Flera av tidsfristerna i tidigare handlingsplaner har inte hållits; på det här området är det avgörande att åtgärder genomförs fullständigt och inom angiven tid. Överlag måste förberedelserna på det här området intensifieras.

När det gäller **viseringspolitik** har anpassningen till EU:s förteckning över länder vars medborgare inte omfattas av viseringsplikt fortsatt genom att bilaterala avtal slutits med Brasilien och Venezuela. Bulgarien deltar nu i alla arbetsgrupper och tekniska möten med anknytning till VIS (informationssystemet för viseringar) och detta bör bidra till att dess nationella viseringssystem anpassas korrekt till kraven enligt VIS.

Bulgarien har förbundit sig att införa ett viseringssystem för f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och för Serbien och Montenegro för anslutningen. Anpassningen till EU:s förteckning över länder vars medborgare inte omfattas av viseringsplikt är inte fullständig. Alla bulgariska konsulat har förstoringsglas, UV lampor och tre *metro viewer*. Dessutom har beskickningarna utrustats med specialiserad programvara för kontroll av dokument. Överlag har förberedelserna på viseringsområdet kommit en god bit på väg.

När det gäller **asylfrågor** har de tekniska förberedelserna inletts för att kunna använda Eurodac från och med anslutningen. Den övergripande planen för Eurodac håller på att genomföras och ett direktorat med uppgift att arbeta med Dublin II och Eurodac har inrättats vid inrikesministeriet.

Kapaciteten vid flyktingmyndigheten måste stärkas. Kapacitetsuppbyggnaden hos myndigheter och domstolar i fråga om lagstiftning, förfaranden och ansökningar på asylområdet har inte slutförts. Inrättandet av två nya mottagningscentrum i Sofia och Pastrogor har försenats kraftigt. Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

På området **polissamarbete och bekämpning av organiserad brottslighet** antogs i februari 2006 en ny lag om inrikesministeriet som syftar till att förbättra samarbetet mellan de olika brottsbekämpande myndigheterna, rationalisera deras arbete och införa en karriärväg för tjänstemän vid inrikesministeriet. Förberedelserna för genomförandet av den nya straffprocesslagen har fortsatt, däribland rekrytering och utbildning av poliser med undersökningsbefogenheter. När det gäller bekämpningen av organiserad brottslighet kan en ökning av de olika polisstyrkornas verksamhet konstateras. Det internationella samarbetet med angränsande länder och medlemsstaterna i EU för att upplösa internationella kriminella nätverk fortsatte. Bekämpningen av organiserad brottslighet har fått större politisk uppmärksamhet och vissa brottsbekämpande myndigheter är nu mer aktiva på området. Vissa åtgärder har vidtagits för att avslöja förbindelser mellan brottsbekämpande myndigeter och organiserade kriminella grupper.

Den nyligen antagna lagstiftningens inverkan på den allmänna situationen när det gäller brott måste följas upp (lagstiftningen trädde i kraft i slutet av april 2006). Den nya straffprocesslagens inverkan på bekämpningen av organiserad brottslighet måste också noga följas upp, liksom dess tillräcklighet. Lagstiftningens verkan kan försvagas genom den kraftiga minskningen av polisutredare till endast 2 000, den tidsfrist på två år inom vilken en undersökning måste slutföras även om ärenden som rör organiserad brottslighet ofta kräver mycket längre tid samt det faktum att utredare inom polisen inte får lov att vittna i domstol. Med hänsyn till Bulgariens geografiska läge och de problem med organiserad brottslighet som hela området kämpar med måste Bulgarien intensifiera sitt regionala samarbete, särskilt på operativ nivå. Dataskyddet och hanteringen av konfidentiella uppgifter är fortfarande inte alltid det bästa vilket påverkar det internationella samarbetet.

Effektiviteten i Bulgariens bekämpning av organiserad brottslighet ger fortfarande anledning till allvarlig oro. Fastän bekämpning av organiserad brottslighet uttryckligen har fastställts som en nationell prioritet kan några konkreta resultat när det gäller undersökningar av och åtal mot nätverk av organiserad brottslighet fortfarande inte konstateras, inte heller när det gäller genomförandet av en sektorsövergripande strategi. Det finns ännu inte något enhetligt förhållningssätt när det gäller brottsstatistik som skulle ge landet möjlighet att övervaka situationen mera i detalj. De ofta förekommande beställningsmorden på personer med

anknytning till organiserad brottslighet ger sällan upphov till undersökningar eller åtal som leder till något resultat och fortsätter att utgöra en utmaning för Bulgarien såsom rättsstat. Olaga vapeninnehav är fortfarande ett problem. Av de åtal som väcks mot brott, som ofta har samband med organiserad brottslighet, t.ex. penningtvätt, förfalskning av varor, pengar och dokument, människohandel, prostitution och narkotikasmuggling, är det fortfarande en mycket liten andel som leder till något resultat. Mekanismer som syftar till att stödja bekämpningen av organiserad brottslighet, t.ex. vittnesskydd, fungerar ännu inte till fullo.

Den nationella myndigheten för bekämpning av organiserad brottslighet lider fortfarande av brist på kvalificerad personal och verkar överlag ha en reaktiv i stället för en proaktiv attityd. Bulgarien har i många år haft rättsliga instrument för att undersöka och lagföra kända personer inom den organiserad brottsligheten. Det återstår att se om den ändrade rättsliga ramen kommer att leda till faktiskt förbättringar av bekämpningen av organiserad brottslighet. Detta område kräver omedelbar uppmärksamhet.

När det gäller **penningtvätt** *(se också kapitel 4 – Fri rörlighet för kapital)* finns det fortfarande vissa brister. Lagstiftningen genomförs inte på ett tillfredsställande sätt. Särskilt saknas konkreta resultat när det gäller kontrollen av dess efterlevnad och framför allt, inga fällande domar. Samarbetet mellan olika brottsbekämpande myndigheter är fortfarande otillräckligt. Slutligen hindras bekämpningen av penningtvätt allvarligt från att bli effektiv av korruption, organiserad brottslighet och den informella ekonomin. Alla de myndigheter som sysslar med penningtvätt har ännu inte fått tillräcklig utbildning. Detta område kräver omedelbar uppmärksamhet.

Beträffande **bekämpningen av narkotika** kan begränsade framsteg konstateras när det gäller att stärka kapaciteten vid den nationella kontaktpunkten inom Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk. Regler för hur den nationella kontaktpunkten skall inrättas och fungera antogs i december 2005. Vissa framsteg har nyligen konstaterats när det gäller undersökningar av och åtal mot viktiga narkotikasmugglare. Bulgarien utarbetade i mars 2006 en rapport om genomförandet av den handlingsplan som hör till den nationella strategin mot narkotika och fortsatte genomförandet av den nationella strategin mot narkotika för 2003–2008 med tillhörande handlingsplan i stort sett enligt tidsplanen. Nationella program i förebyggande syfte och för att informera allmänheten håller nu på att genomföras.

Någon helt konsekvent och väl samordnad nationell narkotikapolitik, framför allt inriktad på att minska efterfrågan och öka medlen till behandlingsprogram, har emellertid ännu inte utarbetats. Den administrativa kapaciteten är fortfarande begränsad, framför allt när det gäller högkvalificerad personal och samarbete med andra aktörer som deltar i genomförandet av den nationella narkotikastrategin. Den nationella kontaktpunkten har bara begränsade resurser. Förberedelserna på det här området måste därför intensifieras.

När det gäller **bekämpningen av bedrägeri och korruption** antogs en ny strategi för korruptionsbekämpning för perioden 2006–2008. Den understöds av en handlingsplan. Dessa båda dokument kan utgöra en övergripande ram för korruptionsbekämpning om de genomförs till fullo.

Genomförandet av strategin är emellertid inte kopplat till något resultatorienterat system med konkreta och mätbara mål. Sekretariatet vid kommissionen för förebyggande och bekämpning av korruption saknar fortfarande tillräcklig administrativ kapacitet. Kommissionen har en mycket viktig roll att spela, eftersom det är den institution som samlar kunskap om alla viktiga

åtgärder mot korruption.

Brottsbekämpande myndigheter, däribland tullförvaltningen, är fortfarande mycket sårbara för korruption och otillbörligt beteende. Ett vittomfattande program för riskhantering med inriktning på företagssektorn saknas fortfarande. Riskhanteringen måste få stöd i ett tillförlitligt och regelbundet rapporteringssystem.

En översyn av systemet för ett antal kontantbetalningar vid gränsövergångar vid de yttre gränserna har ännu inte inletts. De lådor vid gränserna där kunder kan lämna sina klagomål används knappast vilket tyder på att kampanjerna för att informera allmänheten ännu inte är särskilt effektiva *(se även avsnittet om politik)*. Detta område kräver omedelbar uppmärksamhet.

När det gäller **dataskydd** krävs det fortfarande ytterligare betydande anpassningar till gemenskapens regelverk trots att dataskyddslagen ändrades i december 2005. Detta gäller framför allt den automatiserade behandlingen av personuppgifter, behandling av personuppgifter med hänsyn till försvaret, den nationella säkerheten och den allmänna ordningen, mekanismerna för antagande av uppförandekoder, de registeransvarigas arbetsuppgifter, tidsfristerna för att inge klagomål och bestämmelserna för anmälan av behandling av uppgifter. Dataskyddskommissionens administrativa kapacitet är fortfarande svag, vilket delvis orsakats av kraftiga nedskärningar i dess budget för 2006. Kommissionen har inte tillräckligt med personal.

Hanteringen av klagomål är fortfarande ineffektiv. Kommissionens oberoende i budgethänseende är inte till fullo garanterat. Det sätt på vilket systemet för registrering och anmälan fungerar är ännu inte tillfredsställande, liksom tillämpningen i allmänhet. Samarbetet med ombudsmannen och andra myndigheter är fortfarande otillräckligt. I detta skede är Bulgarien inte till fullo i stånd att säkerställa ett fullständigt genomförande av gemenskapens regelverk när det gäller skydd av personuppgifter (*se även kapitel 3*). Följaktligen måste förberedelserna på det här området intensifieras avsevärt.

På området **civilrättsligt och straffrättsligt samarbete** har Bulgarien hunnit långt när det gäller anpassningen av sin lagstiftning till gemenskapens regelverk. I januari 2006 ratificerade det bulgariska parlamentet Haagkonventionen från 1996 om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn.

Villkoren och bestämmelserna för hur justitieministeriet i sin egenskap av central myndighet för denna konvention skall se till att denna följs har emellertid inte fastställts. Det finns fortfarande frågetecken beträffande kvaliteten i genomförandet av gemenskapens regelverk liksom när det gäller hur väl och hur effektivt det bulgariska rättsliga systemet fungerar. Genomförandet av den nya straffprocesslagen måste övervakas mycket noga med hänsyn till dess betydelse för kvaliteten på Bulgariens internationella rättsliga samarbete i straffrättsliga frågor. Bekämpningen av gränsöverskridande organiserad brottslighet måste intensifieras eftersom detta är ett av de viktigaste områden som omfattas av det rättsliga samarbetet i straffrättsliga frågor inom EU. Korruption fortsätter att vara ett allvarligt problem inom rättsväsendet och detta kan ha återverkningar på det smidiga och korrekta genomförandet av instrument när det gäller ömsesidigt erkännande. Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

Slutsats

Betydande framsteg har gjorts på området **viseringspolitik** och Bulgarien uppfyller nu på det hela taget kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna på detta område.

Betydande framsteg har gjorts när det gäller **Schengen och EU:s framtida yttre gränser.** Det krävs emellertid fortfarande ytterligare åtgärder för att slutföra förberedelserna inför anslutningen, särskilt när det gäller att till fullo genomföra strategin för integrerad gränsförvaltning och handlingsplanen för Schengen 2006–2007. Det har gjorts vissa framsteg på områdena **asylfrågor**, **bekämpning av narkotika** och **civilrättsligt och straffrättsligt samarbete.** Särskild uppmärksamhet måste ägnas området dataskydd där utvecklingen fortsätter att gå långsamt. På dessa områden måste de återstående förberedelserna intensifieras. Bulgarien måste öka sina ansträngningar och snabbt vidta åtgärder på alla dessa områden så att man hinner avhjälpa bristerna före anslutningen.

På områdena **polissamarbete och bekämpning av organiserad brottslighet** samt **bekämpning av bedrägeri och korruption** gjordes bara begränsade framsteg trots att det i oktober 2005 krävdes omedelbara åtgärder. På området **penningtvätt** har situationen försämrats avsevärt. Bulgarien måste nu vidta omedelbara och beslutsamma åtgärder på dessa tre områden för att vara redo vid tidpunkten för anslutningen.

4.1.18. Kapitel 25: Tullunion

Den **administrativa och operativa kapaciteten** har utvecklats i rätt riktning när det gäller uppbörd av tullar och avgifter och bekämpning av varumärkesförfalskningar och narkotika. När det gäller förberedelser av IT-system, särskilt med sikte på att kunna koppla samman dem med EU:s system, har det gjorts goda framsteg och om det inte uppstår några förseningar förefaller det som om Bulgarien är på väg att vid anslutningen kunna fullgöra sina skyldigheter. Infrastrukturen och utrustningen vid viktiga gränsövergångar moderniseras kontinuerligt.

Den nationella tullmyndigheten arbetar aktivt för att främja förenklade förfaranden, särskilt via sin webbplats och genom att etablera kontakter med aktörer inom näringslivet. Det görs oförminskade ansträngningar för att förbättra efterhandskontrollerna.

Genom lagen om punktskatter och skatteupplag, som antogs i november 2005, överförs ansvaret för förvaltning av punktskatter från skattemyndigheterna till den nationella tullmyndigheten från och med juli 2006 *(se kapitel 10 – Beskattning)*. Den nationella myndighetens ledning håller på införa de organisatoriska ändringar som krävs för att utföra denna uppgift.

Tulltjänstemännen har liksom tidigare goda kunskaper om tullregler och tullförfaranden tack vare den effektiva utbildningspolitiken vid den nationella tullmyndigheten. När det gäller bekämpningen av korruption, har man antagit ett antal disciplinära åtgärder i linje med den nationella myndighetens handlingsplan. Den nationella myndigheten måste fortsätta att ge bekämpningen av korruption högsta prioritet.

Förberedelserna när det gäller den administrativa och operativa kapaciteten på tullområdet har kommit en god bit på väg. Den nationella tullmyndigheten har gjort goda framsteg när det

gäller att möjliggöra en sammankoppling av IT-systemen. Bulgarien måste upprätthålla framstegstakten när det gäller att förbereda sina IT-system för sammankoppling vid anslutningen.

Slutsats

Avsevärda framsteg har gjorts när det gäller den **administrativa och operativa kapaciteten** på tullområdet. Bulgarien uppfyller nu på det hela taget kraven och åtagandena från anslutningsförhandlingarna. Förberedelserna fortsätter och Bulgarien förväntas kunna tillämpa gemenskapens regelverk från och med anslutningen om framstegen fortsätter i samma takt som hittills.

4.1.19. Kapitel 28: Finansiell kontroll

Beträffande **kontroll av utgifter för strukturåtgärder** har bedömningen av förvaltnings- och kontrollsystemen för Phare och Ispa inletts.

Avsevärda förseningar kan emellertid konstateras när det gäller godkännandet av systemet för utvidgat decentraliserat genomförande (EDIS) både för Phareprogrammen och för Ispaprogrammen. Tidsplaneringen i handlingsplanerna för godkännande av systemet, enligt vilka slutgiltigt godkännande planerades till slutet av juni 2006, har inte följts i fråga om de mellanliggande etapperna, och det finns allvarliga risk för att godkännandet inte kommer att ha avslutats före utgången av 2006, vilket får avsevärda följder och bland annat innebär att man går miste om stora belopp av stöd inför anslutningen. Detta gör också att det uppstår tvivel om Bulgariens kapacitet att korrekt kunna kontrollera de framtida utgifterna inom ramen för strukturfonderna. Detta område kräver omedelbara åtgärder.

När det gäller **skydd av EU:s ekonomiska intressen** har en handlingsplan och en strategi för bekämpning av bedrägeri med anknytning till Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen antagits och anställda vid berörda myndigheter har fått utbildning. Resultaten när det gäller underrättelser om oegentligheter och misstänkta fall av bedrägeri har på senare tid förbättrats avsevärt.

Strategin för bekämpning av bedrägeri, som är ramen för att skydda EU:s ekonomiska intressen i Bulgarien, är alltför vag för att bli effektiv. Den 12 april inrättades en interinstitutionell arbetsgrupp för att lägga fram förslag på en ny strategi för att bekämpa bedrägeri som berör Europeiska gemenskapens ekonomiska intressen. Arbetssättet och den operationella kapaciteten för det bulgariska AFCOS (rådet för samordning av kampen mot överträdelser som skadar Europeiska gemenskapens ekonomiska intressen) är bristfälliga när det gäller interinstitutionellt arbete och samordning mellan berörda myndigheter. Två arbetsgrupper inrättades den 14 april genom beslut av inrikesministern. Deras uppgifter kommer att vara att förbättra samarbetet mellan de myndigheter som har befogenheter att kontrollera, undersöka och rapportera oegentligheter.

Förberedelserna på det här området måste intensifieras.

Slutsats

Det har gjorts framsteg när det gäller **skyddet av EU:s ekonomiska intressen.** Det krävs emellertid fortfarande ökade ansträngningar för att slå vakt om de framsteg som gjorts. Det är

nödvändigt med åtgärder för att stärka den administrativa kapaciteten och förbättra samordningen mellan de nya arbetsgrupperna.

Situationen när det gäller **kontrollen av utgifterna för strukturåtgärder** har försämrats. Detta är nu ett område som ger anledning till allvarlig oro. För att vara redo inför anslutningen måste Bulgarien vidta omedelbara och beslutsamma åtgärder och avsevärt öka takten i arbetet med att få systemet för utvidgat decentraliserat genomförande godkänt.

4.2. Översättning av gemenskapens regelverk till bulgariska

I enlighet med artiklarna 2 och 58 i anslutningsakten skall alla rättsakter som antas av unionens institutioner före anslutningen vara tillämpliga i de nya medlemsstaterna och offentliggöras i en specialutgåva av *Europeiska unionens officiella tidning,* också på de nya officiella språken. Medan EU-institutionerna har ansvaret för den slutgiltiga granskningen och offentliggörandet av översättningarna har de anslutande länderna ansvaret för att göra översättningarna och en grundlig rättslig och språklig granskning. När det gäller översättningen av gemenskapens regelverk har EG-domstolen fastställt en uppsättning viktiga domslut som skall ges prioritet i översättningsarbetet (totalt omkring 15 000 sidor).

Bulgarien har redan översatt nära 95 % av de nära 90 000 sidorna regelverk. Omkring 44 % av de översatta sidorna har emellertid ännu inte granskats av de nationella myndigheterna, vilket måste ske innan de överlämnas till EU-institutionerna. Den nödvändiga översättnings- och granskningskapaciteten på ungefär 6 000 sidor per månad har emellertid ännu inte uppnåtts i Bulgarien, framför allt beroende på svårigheterna att rekrytera och behålla personal. Den bulgariska regeringen uppmanas att ägna denna fråga vederbörlig uppmärksamhet, eftersom regelverket annars eventuellt inte hinner offentliggöras i tid för en anslutning den 1 januari 2007.

4.3. Allmän bedömning

Bulgarien har kommit långt i anpassningen till gemenskapens regelverk.

Slutsatsen i rapporten från 2005 var att Bulgarien skulle komma att vara redo senast vid anslutningen på ett stort antal områden. På ett antal andra områden krävdes ökade ansträngningar, och sexton områden gav anledning till djup oro.

Sedan dess har det gjorts ytterligare framsteg. Om den nuvarande takten i framstegen upprätthålls bör Bulgarien vara redo senast vid anslutningen också på följande områden: offentlig upphandling, ömsesidigt erkännande av specifikationer för industriprodukter; frihet att tillhandahålla icke-finansiella tjänster; organisationen av den gemensamma marknaden på flertalet områden inom jordbruket; luftfart; punktskatter; genomförandestrukturer för beskattning; liberalisering av posttjänster; lagstiftning på området regionalpolitik; kemikalier och genetiskt modifierade organismer, bullerlagstiftning; viseringspolitik; och förberedelser på tullområdet.

Det har också gjorts framsteg på ett antal områden som inte längre ger anledning till allvarlig oro men där det fortfarande krävs ökade ansträngningar för att slutföra förberedelserna. De är följande: försäkringssektorn, skydd av immateriella rättigheter, utbetalningsstället för jordbruket, den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk, åtgärder för att bekämpa djursjukdomar, veterinära gränskontrollstationer; djurskydd, handel med levande djur och animaliska produkter, veterinära aspekter av folkhälsan; institutionella strukturer och strukturer

för den finansiella förvaltningen för regionalpolitik, förberedelser för Schengen och förvaltningen av EU:s framtida yttre gränser.

Ökade ansträngningar krävs också på följande områden: ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer; finansiella tjänster, informationssamhällets tjänster, skydd av personuppgifter; lagstiftning för att bekämpa penningtvätt; handelsmekanismer inom jordbruket; den gemensamma organisationen av marknaderna för vin och alkohol och för nötkött; lagstiftning på det veterinära och det fytosanitära området; de flesta aspekterna av fiske; sjöfart; mervärdesskatt, regler för direkt beskattning; arbetsrätt, social dialog, social integration, politik för att bekämpa diskriminering, Europeiska socialfonden, folkhälsa; avreglering av energimarknaden; kärnenergi och kärnsäkerhet, särskilt åtagandet att i förtid stänga och därefter avveckla reaktorerna vid kärnkraftverket Kozloduj; omstrukturering av stålindustrin; elektronisk kommunikation; kapacitet för programplanering, övervakning och upphandling inom regionalpolitiken; övergripande miljölagstiftning, vattenkvalitet, samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar, avfallshantering; konsumentskydd; asylfrågor, rättsligt samarbete; bekämpning av narkotika; skydd av EU:s ekonomiska intressen samt översättning av regelverket till bulgariska.

Följande sex områden ger anledning till fortsatt allvarlig oro och kräver omedelbara åtgärder:

– Inrättande av ett väl fungerande integrerat administrations- och kontrollsystem (IACS) inom jordbruket (kapitel 7 i regelverket).

– Uppförande av konverteringsanläggningar för insamling och behandling i linje med gemenskapens regelverk för TSE och animaliska biprodukter (kapitel 7 i regelverket).

– Tydligare indikationer på resultat när det gäller undersökningar av och åtal mot nätverk av organiserad brottslighet (kapitel 24 i regelverket).

– Effektivare genomförande av lagar som gäller bekämpning av bedrägeri och korruption (kapitel 24 i regelverket).

– Intensifierad kontroll av att bestämmelserna rörande bekämpning av penningtvätt följs (kapitel 24 i regelverket).

– Förstärkt finansiell kontroll för den framtida användningen av medel från strukturfonderna och Sammanhållningsfonden (kapitel 28 i regelverket).